

**RAPORTUL
PRIVIND ACTIVITATEA
INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII
PENTRU ANUL 2021**

Conform art. 13 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001
privind Inspectoratul de Stat al Muncii

APROBAT
prin Ordinul nr. 36-a din 16 iunie 2022

Director Dumitru STĂVILĂ

str. Miron Costin, nr. 17/2,
mun. Chișinău
Republica Moldova
tel/fax: 022 499401; 022434651
e-mail: secretariat@im.gov.md
web: ism.gov.md

Cuprins:	pagina
Introducere	3
Profil organizațional	4
I. Cadrul legal aferent activității de inspecție în domeniul muncii	4
Propuneri de modificare a actelor normative.	4
Modificarea cadrului legal în domeniul muncii pe parcursul anului 2021	5
În domeniul raporturilor de muncă.....	5
În domeniul securității și sănătății în muncă	6
În domeniul organizării și funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii ...	6
II. Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritate cu atribuții de control în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă	6
Misiuni și responsabilități.....	7
Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii	7
Alocarea mijloacelor financiare	8
Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii.....	8
Activitatea de inspecție.....	9
Acțiuni de control	9
Restanțe salariale și neachitarea altor categorii de plăți	10
Munca nedeclarată	11
Munca persoanelor cu dizabilități	13
Acțiuni de monitorizare a muncii copilului	13
Examinarea petițiilor.....	15
Constatări, acțiuni de prevenire, sancționare și combatere	16
Evidența contractelor colective de muncă	19
Evidența muncii zilierilor	19
III. Accidentsle de muncă	19
IV. Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare	22
V. Resurse de timp consumate în activitate	23
VI. Consolidarea capacităților profesionale și logistice ale inspectorilor de muncă.....	24
Încheiere	25
Anexe (1 – 15).....	27 – 45

Introducere

În 30 de ani de activitate, în fața Inspectoratului de Stat al Muncii au fost multiple provocări, fiind înfruntate cu demnitate și trasate perspective pentru dezvoltarea și modernizarea activității autorității. O provocare a fost și reorganizarea Inspectoratului de Stat în anul 2018. Reconsiderarea atribuțiilor de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii prin Legea nr.191 din 19.11.2020 „Pentru modificarea unor acte normative”, a consolidat activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii. Au fost reorientate direcțiile principale de activitate prin consemnarea legalității preluării de către Inspectoratul de Stat al Muncii, de la 01 ianuarie 2021 a atribuțiilor de control în domeniul securității și sănătății în muncă și cercetarea accidentelor de muncă. Modificările au fost elaborate în contextul recomandărilor experților Biroului sub-regional al Organizației Internaționale a Muncii de la Budapesta, care au constatat în sistemul de inspecție un șir de neconformități ale actelor legislative naționale din domeniul controlului asupra securității și sănătății în muncă cu prevederile Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii și asigură funcționalitatea sistemului de control în domeniul relațiilor de muncă, precum și în domeniul securității și sănătății în muncă. Astfel, Inspectoratului de Stat al Muncii i-a revenit atribuția de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă în asociere cu atribuția de inspecție din domeniul raporturilor de muncă, conform Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii nr.81 și 129, ratificate de Republica Moldova.

În realizarea obiectivelor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii acordă deosebită atenție acțiunilor de sensibilizare și informare a celor interesați asupra necesității respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă, precum și asupra prejudiciului pe care îl provoacă nerespectarea și încălcarea legislației din domeniu.

Acțiunile de informare, sensibilizare și aprofundare a gradului de implementare a legislației din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă realizate de către inspectorii de muncă poartă un caracter consultativ, care este promovat prin diferite surse de informare locală.

Inspectoratul de Stat al Muncii este o instituție deschisă pentru colaborare cu orice instituții și organe care au tangențe cu domeniul muncii, securității și sănătății în muncă. Unul dintre cele mai eficiente mecanisme de colaborare în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă este parteneriatul social.

Inspectoratul de Stat al Muncii tinde, și în continuare, spre perfecționarea propriilor metode, mecanisme și procedee utilizate în activitățile de inspecție. Totodată, acordă atenție deosebită bunelor practici aplicate de instituțiile similare din alte țări. Pe această cale Inspectoratul de Stat al Muncii dezvoltă o colaborare cu instituții similare din cadrul Alianței Regionale a Inspecțiilor Muncii din Statele Europei Centrale și de Est și în cadrul Alianței Regionale a Inspecțiilor Muncii din Comunitatea statelor independente și cu Inspecția Muncii din România.

Inspectoratul de Stat al Muncii reprezintă o echipă, care activează în numele legii ocupându-și locul în societate în ansamblu și în administrarea muncii, în particular.

Profil organizațional

Pe parcursul anului 2021 au fost întreprinse măsuri în vederea ajustării cadrului legal actual la normele de drept internațional, corespunzător Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.81 privind inspecția muncii în industrie și comerț, ratificată de Republica Moldova la 26 septembrie 1995 și a Convenției nr.129 privind inspecția muncii în agricultură, ratificată la 26 septembrie 1997.

Inspectoratul de Stat al Muncii, potrivit Legii nr.140/2001, ca autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, pe parcursul anului 2021 a asigurat aplicarea dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și al securității și sănătății în muncă și a exercitat atribuția de control în ambele domenii.

Prin Legea nr.137 din 16 iulie 2020, care a intrat în vigoare la 07 februarie 2021 au fost operate modificări și completări la Legea nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii și Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Astfel Inspectoratul de Stat al Muncii a fost investit cu atribuția de exercitare a controlului de stat asupra activității agenților private și a intermediarilor nelicențiați care realizează activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în condițiile prevăzute de art.63³ din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj și de alte acte normative.

Organigrama sistemului de inspecție în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă este reflectată în Anexa nr.1 la prezentul Raport.

I. Cadrul legal aferent activității de inspecție în domeniul muncii

Cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii care a funcționat în anul 2021 se definește prin:

- Cadrul legal de reglementare a activității de inspecție în domeniul muncii (organizare, obiective, atribuții, proceduri, instrumente, mecanisme, funcționare);
- Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul muncii.

La rândul său, acestea au fost divizate în câte două categorii – „Acte internaționale” și „Acte naționale”.

Categoria actelor internaționale a fost constituită din declarații, directive, convenții, ratificate de Parlamentul Republicii Moldova, recomandări și protocoale, iar categoria actelor naționale reprezintă legi, hotărâri de guvern, regulamente și alte reglementări, emise în Republica Moldova.

Structura și componentele Cadrului legal aferent Inspectoratului de Stat al Muncii este reprezentat în anexa nr. 2 la prezentul Raport.

Propuneri de modificare a actelor normative

Pe parcursul anului 2021 Inspectoratul de Stat al Muncii a informat Ministerul Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele în desfășurarea activităților de inspecție, precum și în aplicarea legislației muncii. În vederea realizării Programului de activitate, Inspectoratul de Stat al Muncii și-a adus contribuția la coordonarea și promovarea unor acte normative care conțin cerințe minime de securitate și sănătate în muncă, precum și la modificarea unor norme din legislația muncii.

În vederea conformării activităților de inspecție la prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Inspectoratul de Stat al Muncii a participat la elaborarea Listei de verificare în domeniul raporturilor de muncă, aprobată prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.18 din 21 decembrie 2021.

Pe parcursul anului reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii au participat la ședințele online a grupului de lucru privind elaborarea Proiectului de modificare a Codului muncii.

Modificarea cadrului legal în domeniul muncii pe parcursul anului 2021

Pe parcursul anului 2021, în Republica Moldova au fost aprobate, modificate și completate acte normative aplicabile în domeniul muncii.

În domeniul raporturilor de muncă

- Legea nr.02 din 04 martie 2021 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări în Legea salarizării nr.847/2002, capitolul III al titlului V din Codul muncii, Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare;
- Legea nr.38 din 19 martie 2021 pentru modificarea articolului 299 din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003;
- Legea nr.59 din 22 aprilie 2021 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări la Legea nr.131/2012 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008;
- Legea nr.131 din 07 octombrie 2021 pentru modificarea articolului 27 din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Legea nr.140 din 14 octombrie 2021 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003;
- Legea nr.175 din 11 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări la Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 și la Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018;
- Legea nr.204 din 24 decembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări în Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.208 din 30 septembrie 2021 cu privire la aprobarea structurii Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova;
- Hotărârea Guvernului nr.285 din 03 noiembrie 2021 pentru modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 837/2016;
- Hotărârea Guvernului nr. 316 din 03 noiembrie 2021 cu privire la aprobarea unor măsuri de susținere a angajatorilor și salariaților în condițiile aplicării măsurilor de restricție pe perioada pandemiei de COVID-19;
- Hotărârea Guvernului nr.379 din 24 noiembrie 2021 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1016/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind numirea în funcție pe bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice și a Contractului-tip de management al instituției.

În domeniul securității și sănătății în muncă

▪ Hotărârea Guvernului nr.212 din 30 septembrie 2021 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, inclusiv punctul 70¹ din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.108/2005.

În domeniul organizării și funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii

▪ Hotărârea Guvernului nr.136 din 19 august 2021 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului, nr.894/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;

▪ Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, a structurii și efectivului-limită ale acestuia”, a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr.149 din 25 august 2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, conform căreia a fost micșorat efectivul-limită de personal al Inspectoratului de Stat al Muncii de la 109 unități la 104 unități de personal, inclusiv 25 de unități ale aparatului central și 79 de unități ale inspecțiilor teritoriale de muncă.

Structura și componentele Cadrului legal aflat în incidența controlului Inspectoratului de Stat al Muncii este reprezentat în anexa nr. 3 la prezentul Raport.

II. Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritate cu atribuții de control în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

Funcțiile de bază ale Inspectoratului de Stat al Muncii au fost realizate prin:

- exercitarea controlului de stat asupra respectării actelor normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale;

- difuzarea informațiilor privind cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;

- informarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii.

În subordinea Inspectoratului funcționează 10 inspecții teritoriale de muncă, fără personalitate juridică.

În realizarea atribuțiilor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii în virtutea condițiilor create de pandemie a colaborat, cu instituții publice din alte domenii, cu organizații ale partenerilor sociali. Astfel, la nivel național, Inspectoratul de Stat al Muncii a colaborat cu Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției, Casa Națională de Asigurări Sociale, Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Moldova, autorități cu atribuții de control și alte autorități publice centrale.

Misiuni și responsabilități

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii pe parcursul anului 2021 a fost orientată spre realizarea obiectivelor în conformitate cu Programul de activitate, Planul de acțiuni și prevederile cadrului legal de specialitate. Astfel, pentru asigurarea aplicării actelor normative din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă au fost întreprinse activități de inspecție în vederea prevenirii și combaterii ilegalităților din domeniul muncii și au fost desfășurate acțiuni de colaborare cu alte autorități cu atribuții de control de stat.

Conform cadrului legal, în realizarea misiunii sale Inspectoratul de Stat al Muncii exercită următoarele atribuții:

- a) analiza riscurilor, planificarea și controlul respectării de către angajatori a normelor de securitate și sănătate în muncă, a dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul migrației de muncă;
- b) cercetarea, în modul stabilit de Guvern, a accidentelor de muncă;
- c) participarea la elaborarea și modificarea actelor normative, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice cu privire la aplicarea prevederilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, pe care le aprobă Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- d) prezentarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale a propunerilor de modificare a actelor normative în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- e) acordarea, la solicitare, a consultanței în mod gratuit și a asistenței metodologice în procesul de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților, precum și a altor persoane interesate în aplicarea legislației în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- f) examinarea petițiilor de la persoane fizice și juridice;
- g) organizarea și efectuarea instruirii inițiale și continue a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora;
- h) participarea, în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor, la examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control de stat asupra activității de întreprinzător;
- i) examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate, de salariați și de alte persoane împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control;
- j) colaborarea cu patronatele și sindicatele, în conformitate cu acordul comun al părților;
- k) colaborarea cu organele similare din alte state la realizarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul de competență;
- l) exercitarea altor atribuții prevăzute de actele normative.

Pentru asigurarea transparenței instituționale, crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționarii publici, Inspectoratul de Stat al Muncii, ca autoritate publică, asigură accesul liber la informațiile de interes public prin pagina web și panourile informative, care se află în incinta inspecțiilor teritoriale de muncă din subordine.

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii constă din aparatul central și 10 subdiviziuni desconcentrate în teritoriu.

În anul de gestiune structura a fost reprezentată în felul următor:

▪ Aparatul central:

Director

Director adjunct

Consiliul de soluționare a disputelor

Direcția monitorizarea controlului în domeniul raporturilor de muncă și securității și sănătății în muncă și cercetării accidentelor de muncă, precum și migrației de muncă

Direcția analiza și evaluarea riscurilor, planificarea controalelor, raportare și informare

Direcția management instituțional

Secția resurse umane, instruirea personalului, managementul documentelor și relații cu publicul

Serviciul evidență contabilă

Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor

Serviciul juridic.

▪ Subdiviziuni desconcentrate în teritoriu:

Inspecțiile teritoriale de muncă fără personalitate juridică, cu sediu în autorități publice de nivelul doi.

Organigrama Inspectoratului de Stat al Muncii este reflectată în anexa nr.4 la prezentul Raport.

Alocarea mijloacelor financiare

Bugetul alocat pentru activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în anul 2021 constituie 12522 mii lei, care a fost utilizat corespunzător. Au fost alocate mijloace financiare pentru cheltuieli de personal – 9631,1 mii lei; achiziționarea de bunuri și servicii – 1546 mii lei, mijloace fixe și materiale circulante – 1184,9 mii lei; prestații sociale – 160 mii lei.

Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii

În realizarea activităților sale Inspectoratul de Stat al Muncii dispune de un efectiv de personal cu pregătire profesională, conform cerințelor Legii nr.140 – XV din 10 mai 2001.

Efectivul de personal al Inspectoratului de Stat al Muncii, la 31 decembrie 2021, constituia 86 unități. Din acestea în Aparatul central – 18 unități și în Inspecțiile teritoriale de muncă – 68 unități.

În Aparatul central activau 17 funcționari publici și 1 unitate personal auxiliar, repartizați:

▪ după apartenența de gen:

- bărbați – 11;

- femei – 7;

▪ *după pregătirea profesională:*

- ingineri – 6;
- juriști – 7;
- economiști – 2;
- alte specialități – 2;
- personal auxiliar – 1.

În subdiviziunile desconcentrate în teritoriu, la 31 decembrie 2021, au fost ocupate 68 funcții publice, repartizate:

▪ *după apartenența de gen:*

- bărbați – 55;
- femei – 13;

▪ *după pregătirea profesională:*

- ingineri – 32;
- juriști – 30;
- economiști – 6.

Repartizarea inspectorilor de muncă pe funcții publice la nivel teritorial (situația la 31 decembrie 2021) este reprezentată în felul următor: în inspecțiile teritoriale de muncă 12 unități de personal constituie funcții publice de conducere și 56 unități de personal – funcții publice de execuție.

Repartizarea inspectorilor de muncă după funcțiile publice ocupate și atribuții de control este reflectată în anexele nr.5 și nr.6 la prezentul Raport.

În vederea realizării obiectivelor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii pe parcursul perioadei de gestiune a desfășurat activitate de inspecție, inclusiv pentru monitorizarea muncii copilului. Au fost cercetate cazuri de accidentare în câmpul muncii. În conformitate cu prevederile Codului administrativ au fost examinate petiții despre încălcarea cadrului legal din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă parvenite de la cetățeni, din partea agenților economici și altor autorități publice. Au fost desfășurate acțiuni pentru prevenirea, combaterea și constatarea ilegalităților din domeniul muncii. Au fost derulate acțiuni de informare, consultare și sensibilizare a celor interesați. În contextul respectării cadrului legal, au fost examinate corectitudinea întocmirii la nivel de unitate a contractelor colective de muncă și evidența lor. Au fost întreprinse măsuri de consolidare a capacităților profesionale ale inspectorilor de muncă, urmare a acțiunilor de restabilire a atribuțiilor de control în domeniul securității și sănătății în muncă.

Activitatea de inspecție

Acțiuni de control

Inspectoratul de Stat al Muncii cu subdiviziunile sale teritoriale, în anul 2021 a realizat 2505 controale privind respectarea legislației și altor acte normative în domeniul muncii, din care 1640 în domeniul raporturilor de muncă, 795 în domeniul securității și sănătății în muncă și 70 complexe (ambele domenii).

Au fost întreprinse controale la unități cu un număr de 122,9 mii salariați, din care 64,2 mii femei (inclusiv 12,2 mii din mediul rural) și 26 minori.

În sectorul public au fost efectuate 696 controale și în sectorul real – 1809 controale.

Din numărul total de controale:

- 1978 constituie controale planificate, din care 521 – în sectorul public și 1457 – în sectorul real;
- 527 controale inopinate, din care 175 – în sectorul public și 352 – în sectorul real).

Cu deplasarea în teren la agentul economic au fost efectuate 1329 controale și 1176 controale au fost efectuate din oficiu, prin solicitarea directă de la persoana controlată a documentației relevante.

Repartizarea numărului total de controale după domeniul de activitate se prezintă după cum urmează:

- 496 controale la unități ce desfășoară activități comerciale;
- 339 controale la instituții din domeniul învățământului;
- 338 controale la unități din agricultură, silvicultură și pescuit;
- 308 controale la unități ce prestează alte activități de servicii;
- 214 controale la instituții din domeniul administrației publice;
- 197 controale la unități din ramura industriei prelucrătoare;
- 189 controale la unități din ramura de transport;
- 137 controale la unități din domeniul sănătății;
- 132 controale la unități din ramura de construcție;
- 43 controale la unități din domeniul de cazare și alimentație publică;
- 24 controale la unități din domeniul energetic;
- 19 controale la unități din domeniul distribuției apei, salubritate;
- 15 controale la unități din domeniul industriei extractive;
- 15 controale la unități din domeniul activităților culturale și de agrement;
- 10 controale la instituții din domeniul serviciilor administrative;
- 10 controale la unități ce prestează activitate financiară;
- 9 controale la unități din domeniul comunicațiilor;
- 9 controale la instituții din domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice;
- 1 control la unitate din domeniul tranzacțiilor imobiliare.

Indicatorii referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și la numărul controalelor efectuate de inspectorii de muncă sunt reflectați în anexele nr.7, nr.8, nr.9 și nr.10 la prezentul Raport.

Prin prisma criteriilor de licențiere stabilite la art.58 din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, pe parcursul anului 2021 au fost efectuate 20 de verificări la întreprinderi care au solicitat de la Agenția Servicii Publice perfectarea licenței pentru activitatea legată de plasarea cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii în străinătate.

Restanțe salariale și neachitarea altor categorii de plăți

În contextul verificării modului și termenilor de achitare a salariilor, de către inspectorii de muncă pe parcursul anului 2021, au fost efectuate 189 controale planificate și 91 inopinate. Urmare a activității de inspecție la 365 unități au fost constatate restanțe la plata salariilor și neachitarea altor plăți salariale în sumă de peste 101 mil. lei față de 12196 angajați, din care 4058 femei și 24 persoane cu dizabilități. Inclusiv, au fost constatate datorii din anii precedenți de circa 61 mil. lei față de 9224 angajați, inclusiv 2968 femei la 149 agenți economici. De către inspectorii de muncă au fost emise prescripții și stabiliți termeni de lichidare a

restanțelor salariale și achitarea altor categorii de plăți. Ulterior, pentru stabilirea și achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat, neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare și încălcarea intenționată a termenelor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație, în temeiul articolelor 55 alin.1 lit.f), 55 alin.3 lit.b) și d), 57 alin.(1) și alin.(2) din Codul contravențional al Republicii Moldova au fost încheiate procese-verbale cu privire la contravenție, care au fost înaintate spre examinare instanței de judecată.

Urmare a acțiunilor inspectorilor de muncă, de către angajatori au fost achitate plăți salariale restante în sumă de circa 54 mil.lei.

Repartizarea după genul de activitate a restanțelor salariale și neachitarea altor plăți pentru salariați de către agenții economici este prezentată în tabel.

**Suma datoriilor salariale și neachitarea altor plăți,
cu repartizarea pe genuri de activitate,
stabilite în urma activităților de control în anul 2021
în comparație cu anul precedent**

Nr. d/o	Genul de activitate	Suma restantă, (lei)	
		2021	2020
1.	Agricultură, silvicultură și pescuit	6908626,96	8813337,94
2.	Industria extractivă	1488466	67804,03
3.	Industria prelucrătoare	14425503,7	4204543,61
4.	Energie electrică, termică, gaze, apă caldă	5855	11448383
5.	Distribuția apei, salubritate	2569136,13	6949500,89
6.	Construcții	6137158,75	416376,79
7.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	1483326,81	932811,02
8.	Transport și depozitare	65633191,2	136251,95
9.	Activități de cazare și alimentație publică	59845,58	25857,36
10.	Informații și telecomunicații	-	3770,1
11.	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	-	93268,22
12.	Administrația publică	198896,94	1077600,43
13.	Învățământ	79448,54	94600
14.	Sănătate și asistență socială	105788,84	20659,42
15.	Arta, activități de recreere și de agrement	-	1300
16.	Alte activități de servicii	2112851,93	558286,23
	Total	101208096,38	34844350,99

Activitățile de inspecție în anul 2021 prezintă *o tendință de creștere* a datoriilor salariale față de angajați în unele domenii de activitate. Astfel, evoluția sumelor datorate denotă că, cele mai mari restanțe predomină în domeniul transportului și depozitării; alte activități de servicii; industriei prelucrătoare; agriculturii și silviculturii; construcțiilor.

Munca nedeclarată

Munca nedeclarată prezintă un fenomen îngrijorător, cu consecințe grave pentru societate și pentru cei direct implicați. În acest sens, pentru realizarea

obiectivului „Intensificarea controlului în scopul depistării evaziunilor fiscale și contracarării fenomenului „muncii la negru” din Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.477 din 28 iunie 2011, au fost efectuate următoarele acțiuni de inspecție.

Pe parcursul anului 2021 la 21 angajatori persoane juridice și 31 angajatori persoane fizice au fost depistați 80 lucrători, ce activau fără forme legale de angajare, inclusiv 7 femei și 10 minori. Repartizarea după domeniul de activitate a persoanelor ce prestau munca nedeclarată se prezintă în felul următor:

- la 21 angajatori din ramura agricolă activau 29 persoane, din care 1 femeie și 6 minori;
- la 12 angajatori, ce prestau alte activități de servicii – 25 persoane, din care 1 femeie și 2 minori;
- la 6 angajatori din construcție – 13 persoane, din care 1 femeie;
- la 6 angajatori din comerț – 6 persoane, din care 2 femei și 2 minori;
- la 3 angajatori din ramura de transport – 3 persoane;
- la 2 angajatori din ramura industriei prelucrătoare – 2 persoane, din care 1 femeie;
- la 1 angajator din administrația publică locală – 1 persoană;
- la 1 angajator din domeniul educației – 1 femeie.

Totodată, au fost examinate și întreprinse măsuri de soluționare a 119 cereri parvenite de la persoane fizice, inclusiv 6 colective, în care a fost reclamată munca nedeclarată. Urmare a examinării, faptele invocate în 100 adresări nu s-au confirmat.

De către inspectorii de muncă, au fost înaintate prescripții pentru remedierea cazurilor de încălcare a prevederilor legale și dispuse măsuri necesare pentru asigurarea respectării normelor de drept din domeniul muncii. Au fost repuse în drepturi 10 persoane, fiindu-le legalizate relațiile de muncă cu angajatorii.

Cu prioritate, Inspectoratul de Stat al Muncii urmărește prevenirea și combaterea acestui fenomen negativ, în special prin adaptarea și diseminarea bunelor practici implementate în alte țări europene, dar și prin măsuri directe de depistare a muncii nedeclarate, întrucât subiecții muncii nedeclarate comit un act rațional și asumat. Pentru contracararea practicii de achitare a salariilor „în plic” și a „muncii la negru” în temeiul Regulamentului comun privind activitatea echipelor multidisciplinare pentru combaterea muncii nedeclarate, pe parcursul anului 2021, inspectorii de muncă au întreprins acțiuni de control în comun cu colaboratori ai altor autorități publice, după cum urmează:

- cu funcționarii *Serviciului Fiscal de Stat* au fost efectuate 16 controale planificate;
- cu reprezentanții *subdiviziunilor teritoriale ale sindicatelor din educație* au fost efectuate 8 vizite de lucru, inclusiv pentru examinarea a 2 petiții;
- au fost examinate 32 sesizări ale Inspectoratului de poliție privind depistarea lucrătorilor, care desfășurau muncă nedeclarată.

Toate acțiunile pe care le întreprind inspectorii de muncă, au menirea asigurării aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la raporturile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor. În acest context, inspectorii de muncă întreprind acțiuni de comunicare, prin care se asigură schimbul de informații cu autoritățile publice de nivelul I și II, precum și cu

persoanele fizice și juridice supuse acțiunilor de control, pentru cunoașterea și conștientizarea beneficiilor muncii legale, a riscurilor la care se expun atât angajații cât și angajatorii în cazurile de muncă nedeclarată și asupra respectării normelor de drept în domeniul raporturilor de muncă.

Munca persoanelor cu dizabilități

În vederea asigurării modului de aplicare a prevederilor art.34 al Legii nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități pe parcursul anului 2021, de către inspectorii de muncă au fost monitorizate 971 unități cu un efectiv de 20 și mai multe persoane. Pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, la 145 unități au fost rezervate 594 locuri de muncă. La 306 unități, în perioada efectuării controlului, desfășurau activitate 1067 persoane cu dizabilități. La 204 unități există registrul de evidență a cererilor de angajare a persoanelor cu dizabilități. Despre locurile de muncă rezervate, au informat Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă administrația de la 158 de unități. Inspectorii de muncă au înaintat conducătorilor unităților prescripții privind conformarea la prevederile legii nominalizate (pentru crearea locurilor de muncă și plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități) și altor acte normative (respectarea duratei reduse a timpului de muncă și normelor de producție, acordarea concediului de odihnă plătit și a concediului suplimentar fără plată etc.).

Acțiuni de monitorizare a muncii copilului

În temeiul Codului muncii al Republicii Moldova, art.46, alin.(2) „Persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani”. Totodată, conform alin.(3) „Persoana fizică poate încheia un contract individual de muncă și la împlinirea vârstei de 15 ani, cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali, dacă, în consecință, nu îi vor fi periclitată sănătatea, dezvoltarea, instruirea și pregătirea profesională”. Prevederea respectivă este conformă art.2 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.138/1973 privind vârsta minimă de angajare în muncă, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.519/1999.

În cadrul controalelor efectuate pe parcursul anului 2021, inspectorii de muncă au monitorizat activitatea 26 salariați, persoane mai tinere de 18 ani. Un aspect important ce ține de munca minorilor, care au desfășurat activitate în perioada de gestiune, este că aceștea au fost antrenați la lucrări numai în sectorul real. Astfel, la 9 angajatori persoane juridice și 5 angajatori persoane fizice au fost efectuate 6 controale planificate și 8 inopinate, în cadrul cărora au fost examinate condițiile de angajare și de lucru pentru 22 persoane cu vârsta de 17 ani, 2 persoane – de 14 ani, 1 persoană – de 12 ani și 1 persoană – de 11 ani. La fața locului au fost efectuate 3 controale planificate și 3 inopinate. Prin solicitarea directă a documentelor necesare pentru examinare au fost întocmite 3 dosare de control planificat și 5 – inopinate. Conform documentelor examinate, minorii au activat în perioade mici pe parcursul anului 2021.

Repartizarea pe activități a persoanelor respective este reprezentată în felul următor: chelneri – 8 persoane; 6 îngrijitori de animale în ramura agricolă; în industria textilă – 5 persoane; fabricare de echipamente electrice și electronice – 2 persoane; confecționarea plasei de sârmă – 2 persoane; în industria alimentară – 1 persoană în calitate de cofetar, spălător auto – 1 persoană, în comerț – 1 persoană în calitate de hamal.

Riscurile la care au fost supuși salariații minori sunt următoarele: pericol de atac din partea animalelor, insolație, maladii dorso-lombare.

Totodată, în anul 2021 la 2 angajatori din industria prelucrătoare și la un angajator persoană fizică au avut loc 3 evenimente de accidentare a persoanelor mai tinere de 18 ani, prin care s-a produs vătămarea gravă a 2 minori, care au suferit traumatism a mâinilor și 1 cu incapacitate temporară de muncă. Un eveniment de accidentare cu incapacitate de muncă a unui minor-ucenic s-a produs la un agent economic, care fabrică echipamente electrice și electronice pentru autovehicule.

În cadrul controalelor, au fost constatate 34 încălcări ale legislației muncii în raport cu persoanele mai tinere de 18 ani, printre care:

- accidentarea în muncă a lucrătorilor minori;
- lipsa instruirii lucrătorilor, prin încălcarea prevederilor art.17 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008;
- admiterea muncii nedeclarate, prin încălcarea prevederilor art. 7¹ din Codul muncii;
- neefectuarea asigurării sociale și medicale obligatorii a salariaților în modul prevăzut de legislația în vigoare, contrar art. 10 alin.(2), lit. o) din Codul muncii;
- încadrarea în muncă a persoanelor în vârstă de până la 15 ani, contrar art.46 alin.(4);
- până la admiterea la muncă, angajatorul nu a informat persoana, despre condițiile de activitate în funcția propusă, prin proiectul contractului individual de muncă sau prin scrisoare oficială semnată de angajator, prin ce au fost încălcate prevederile art. 48 alin.(1) din Codul muncii;
- întocmirea contractului individual de muncă cu încălcarea prevederilor art. 49 alin.(1), art.56 alin.(1) și art.283 alin.(3) lit. a), b), c) din Codul muncii;
- neperfectarea relațiilor de muncă în formă scrisă prin încheierea contractului individual de muncă, prin încălcarea prevederilor art.58 alin.(1) din Codul muncii;
- nerespectarea duratei reduse a timpului de muncă, prin încălcarea prevederilor art.96 alin.(2) lit.b) din Codul muncii;
- atragerea la muncă suplimentară a salariaților în vârstă de până la 18 ani, contrar prevederilor art. 105 alin.(1) din Codul muncii;
- neefectuarea de către angajator a evidenței timpului de muncă prestat efectiv de salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare (ex. în calitate de îngrijitor de animale 24 ore din 24 ore), prin ce au fost încălcate prevederile art.106 din Codul muncii;
- neplata salariului mediu, pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare enumerate la art.111 alin. (1) din Codul muncii, în cazul în care zilele de sărbătoare nelucrătoare nu au coincis cu zilele de repaus săptămânal, contrar prevederilor art.111 alin.(1¹) din Codul muncii;
- nerespectarea termenelor și periodicității de achitare a salariului, prin ce se încalcă art.141 alin.(1);
- lipsa acordului scris al salariaților privind plata salariului prin instituțiile bancare, prin ce se încalcă prevederile art.141 alin. (2) din Codul muncii;
- la achitarea salariului, angajatorul nu informează în scris fiecare salariat despre părțile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea și temeiurile reținerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, contrar prevederilor art.142 alin (3) din Codul muncii;

- în registrele contabile nu au fost reflectate înscrierile referitoare la plata salariului, prin ce au fost încălcate prevederile art.142 alin.(3) din Codul muncii;
- salariul a fost stabilit, calculat și achitat cu încălcarea prevederilor art.152 din Codul muncii și Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004, pct.7;
- neefectuarea retribuirii muncii suplimentare la minori, cu aplicarea coeficienților stabiliți, contrar art.157 din Codul muncii;
- angajarea minorului fără a fi supus unui examen medical preventiv, prin ce au fost încălcate prevederile art.253, alin.(1) din Codul muncii;
- utilizarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase, prin ce au fost încălcate prevederile art.255 alin.(1) din Codul muncii și Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani și a normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de până la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților.

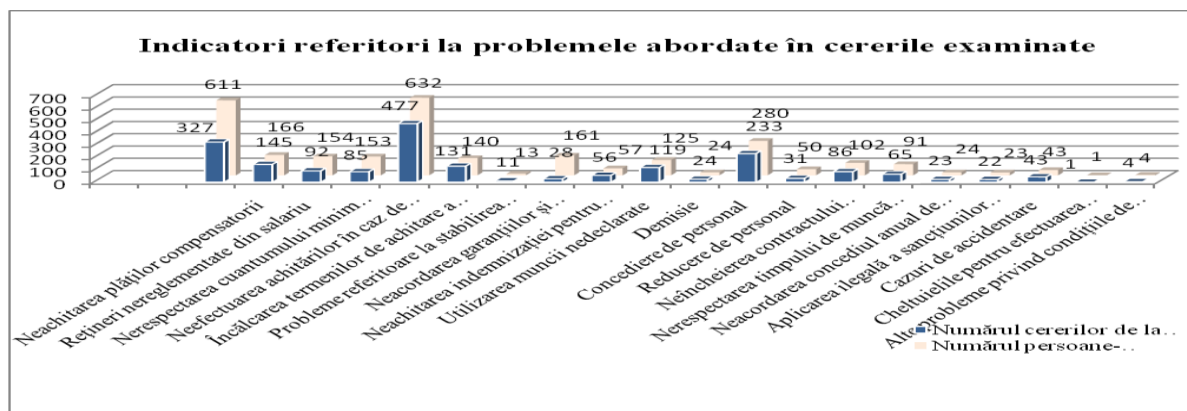
Urmare a examinării sesizărilor Inspectoratului de Poliție, a fost constatat că la 4 persoane fizice, pe parcursul unor anumite perioade de timp în condiții de muncă interzise persoanelor mai tinere de 18 ani, au fost antrenați în calitate de îngrijitori de animale 6 minori. La încheierea de către inspectorii de muncă a dosarelor de control, minorii nu mai desfășurau activitate. Inspectorii de muncă au întocmit plan de remediere a încălcărilor și au emis prescripții referitor la interzicerea atragerii persoanelor mai tinere de 18 ani la activități exercitate contrar legii.

Examinarea petițiilor

În anul raportat, unitățile structurale și subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au examinat 2025 cereri parvenite de la persoane fizice și 1105 sesizări din partea persoanelor juridice, prin care s-au invocat diverse aspecte privind nerespectarea cadrului legal din domeniul muncii.

Clasificarea problemelor abordate în cererile parvenite de la persoanele fizice și care au fost examinate este următoarea:

- 64% - constituie probleme ce țin de neachitarea salariului, formarea restanțelor la plata salariului, necalcularea și neachitarea altor plăți;
- 13% - sunt cazuri de concediere/reducere a personalului;
- 5% - sesizează munca nedeclarată;
- câte 4% - constituie abateri de la prevederile legale la încheierea contractelor individuale de muncă și probleme ce țin de neacordarea/neplata indemnizațiilor pentru concediile anuale de odihnă;
- 3% - sunt încălcări privind stabilirea regimului de muncă;
- câte 2% - constituie încălcări la calcularea sau neachitarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și semnalizări a cazurilor de accidentare;
- câte 1% - adresări privind aplicarea necorespunzătoare a sancțiunilor disciplinare, abateri la procedura de demisie și alte probleme privind condițiile de muncă.

Din numărul total de cereri examinate:

- 44% – constituie cererile parvenite de la bărbați;
- 43% – de la femei;
- 13% – adresări colective.

Urmare a examinării, au fost repuse în drepturi 1683 persoane.

Din numărul total de cereri, 13 au fost remise spre examinare altor organe după competență. Nu s-au confirmat problemele abordate în 503 cereri examinate. Conform analizei informației prezentate în cererile persoanelor fizice și urmare a evaluării riscurilor, unitățile respective au fost incluse în planul controalelor pentru anul următor.

Informația privind indicatorii referitori la problemele abordate în cererile parvenite de la persoanele fizice examinate este reflectată în anexa nr. 11 la prezentul Raport.

Constatări, acțiuni de prevenire, sancționare și combatere

Activitățile de control, de monitorizare a muncii copilului, de examinare a petițiilor întreprinse de Inspectoratul de Stat al Muncii, scot în evidență faptul că, angajatorii comit frecvent încălcări referitoare la:

- salarizare – angajarea cu un salariu mai mic decât salariul minim garantat de stat; nerespectarea modalităților de salarizare prevăzute de legislație; neefectuarea plăților compensatorii; încălcarea termenilor legali de plată a salariilor și altele (Codul muncii Titlul V Salarizarea și normarea muncii, art.128 alin.(2), 131, 139, 141, 142, 152, 153);

- contractul individual de muncă – inițierea relațiilor de muncă și utilizarea forței de muncă fără respectarea procedurilor stabilite de legislație (Codul muncii Titlul III Contractul individual de muncă, art. 47, 49, 55, 58, 68, 74, 86);

- durata timpului de muncă – depășirea duratei legale a timpului de muncă, caracterizată prin nerespectarea dreptului la durata redusă a timpului de muncă, de repartizarea prejudicioasă și contrar legislației a timpului de muncă în cadrul săptămânii și altele (Codul muncii Titlul IV Timpul de muncă și timpul de odihnă, art.95 – 105, 107,109, 110, 111);

- securitatea și sănătatea în muncă – neefectuarea evaluării riscurilor profesionale; admiterea la lucru a persoanelor fără pregătire profesională și fără instruire în materie de securitate și sănătate în muncă; prestarea muncii în condiții de risc sporit; aplicarea tehnologiilor depășite și periculoase; neasigurarea cu echipament de protecție; (Capitolul III, art.10, 13 din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10.07.2008).

În raport cu persoanele mai tinere de 18 ani cele mai frecvente cazuri de încălcare a prevederilor legislației muncii au constituit: admiterea la lucru fără examenul medical preventiv; neasigurarea normelor de durată redusă a timpului de muncă, atragerea la muncă în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare; neacordarea concediului suplimentar plătit; lacune în calcularea salariului, atragerea la munci interzise, admiterea muncii nedeclarate ș.a.

Urmare a perioadei de pandemie, se constată dificultăți în aplicarea legislației muncii de către angajatori. Este semnificativă insuficiența sau lipsa de cunoștințe necesare angajatorilor pentru a asigura respectarea legislației din domeniul raporturilor de muncă, cât și a securității și sănătății în muncă.

Domină acordul tacit al salariaților sau al reprezentanților acestora de încălcare a drepturilor acestora. Astfel de încălcări poartă un caracter latent și sunt dificil de remediat.

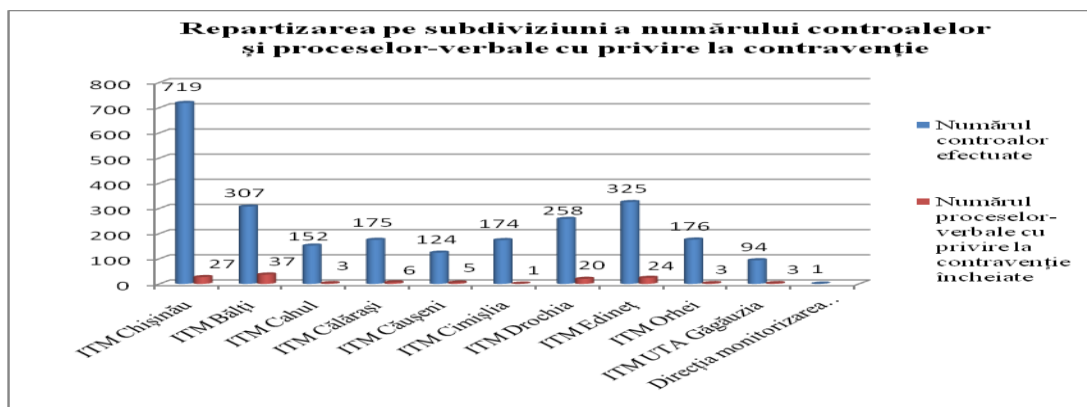
Încălcările comise de angajatori reprezintă componente ale utilizării nelegale a muncii, de încălcare a cerințelor de securitate și sănătate în muncă, care prejudiciază esențial drepturile salariaților ce decurg din raporturile de muncă și asigurarea pentru ei a condițiilor de muncă. Aceste încălcări impun aplicarea diferitor mecanisme ce contribuie la asigurarea respectării cadrului legal. Efectuarea controalelor inopinate este reglementată de art.19 din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, care condiționează implicarea promptă a inspectorilor în cazuri de urgență.

Pe parcursul anului 2021 inspectorii de muncă, au emis prescripții în care se conțin 17957 măsuri și acțiuni de remediere a deficiențelor, abaterilor și încălcărilor depistate în domeniul raporturilor de muncă, securitatea și sănătatea la locul de muncă, inclusiv prescripții de retragere din muncă a minorilor antrenați în condiții interzise. În procesele-verbale au fost consemnate 10434 încălcări în domeniul raporturilor de muncă și 7523 – în domeniul securității și sănătății în muncă. Începând cu 21 mai 2021, în temeiul art.8 alin.(4) din Legea nr.131/2012 privind activitatea de întreprinzător *în cadrul controalelor unităților din sectorul real, la întocmirea proceselor-verbale de control prin care s-au constatat contravenții*, au fost întocmite planuri de remediere conform prevederilor capitolului V¹ din Codul contravențional nr. 218/2008. Astfel, activitățile de inspecție întreprinse scot în evidență faptul, că angajatorii comit cel mai frecvent încălcări ale normelor legale referitoare la stabilirea salariului, nerespectarea termenilor de plată a acestuia și admit lacune în organizarea activității de protecție și prevenire la nivel de unitate. Pe parcursul perioadei de gestiune au parvenit 1812 informații-răspuns de la unități, privind îndeplinirea prescripțiilor consemnate în procesele-verbale de control. Astfel, cele mai multe măsuri de remediere au fost consemnate în procese-verbale de control încheiate la unitățile din:

- comerț – 3545 încălcări, ce constituie 20% din numărul total de prescripții;
- agricultură, silvicultură și pescuit – 3035 încălcări, sau 17%;
- învățământ – 2686 încălcări, sau 15%;
- alte activități și servicii – 1591 încălcări, sau 9%;
- administrația publică – 1523 încălcări, sau 9%;
- industria prelucrătoare – 1437 încălcări, sau 8%;
- transport și depozitare – 1434 încălcări, sau 8%;
- construcție – 1107 încălcări, sau 6%;

- sănătate și asistență socială – 643 încălcări, sau 4%;
- activități de cazare și alimentație publică – 282 încălcări, sau 2% din numărul total de prescripții.

Ca rezultat al neconformării angajatorilor și persoanelor cu funcție de răspundere a acestora la prevederile legislației cu privire la raporturile de muncă, securității și sănătății în muncă, de către inspectorii de muncă au fost întocmite planuri de remediere, stabilind termeni de conformare. În cazul neconformării angajatorilor la rigorile legale au fost încheiate și înaintate instanței de judecată spre examinare 129 procese-verbale cu privire la contravenție. Din numărul total de procese-verbale cu privire la contravenție în 6 procese-verbale s-au constatat încălcări care au fost comise în raport cu minori în temeiul art.55¹, art.58 din Codul Contravențional. În cazul constatării admiterii persoanelor la muncă fără perfectarea formelor legale au fost încheiate 48 procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.55 alin.(3) lit.a), art.55¹, art.55² din Codul Contravențional. Pentru stabilirea și achitarea de către angajator a unui salariu sub nivelul minim garantat de stat, neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare și încălcarea intenționată a termenelor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent au fost încheiate 43 procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.55 alin.1 lit. f), art.55 alin.(3) lit. b), c), d), art.57 alin.1 și alin.2 din Codul Contravențional. Pentru constatarea încălcării de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă au fost încheiate 11 procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.55³ din Codul contravențional. În celelalte procese-verbale cu privire la contravenție se constată și alte încălcări în domeniul muncii.

Pe parcursul anului 2021 de către instanța de judecată au fost examinate cereri ale angajatorilor în contencios administrativ în anularea actelor administrative emise de Inspectoratul de Stat al Muncii, care au fost supuși controlului în perioada 2019 – 2020. Astfel, urmare a examinării au fost emise:

- 21 hotărâri de respingere a cererilor angajatorilor în contencios administrativ în anularea actelor administrative emise de Inspectoratul de Stat al Muncii;
- 3 hotărâri judecătorești în anularea actelor administrative emise de Inspectoratul de Stat al Muncii;
- 3 încheieri judecătorești irevocabile prin care au fost declarate inadmisibile cererile angajatorilor de contencios administrativ în anularea actelor administrative;
- 3 încheieri judecătorești irevocabile de renunț la acțiune a angajatorilor pentru anularea actelor administrative;

Au fost emise 3 hotărâri judecătorești de aplicare a sancțiunilor contravenționale angajatorilor și 5 decizii de încetare din motivul survenirii termenului de prescripție.

Evidența contractelor colective de muncă

Pe parcursul anului 2021, în temeiul articolului 33 alineatul (1) din Codul muncii, la inspecțiile teritoriale de muncă au fost prezentate 1189 contracte colective de muncă și acorduri adiționale la ele, preponderent de la instituții și autorități din sectorul public.

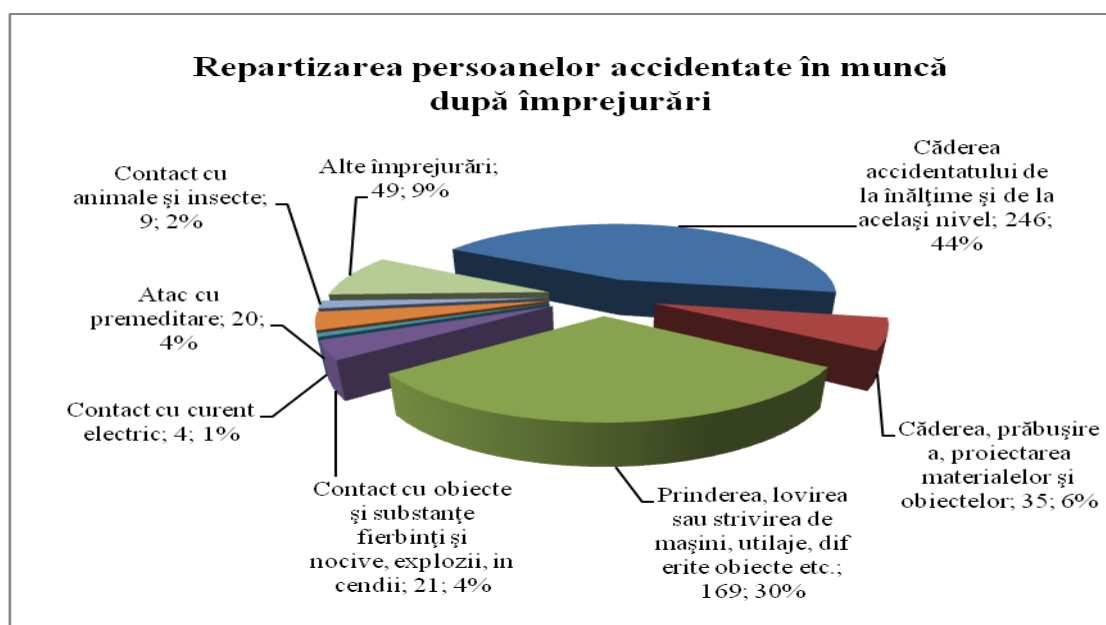
Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență sunt reflectați în anexa nr.12 la prezentul Raport.

Evidența muncii zilierilor

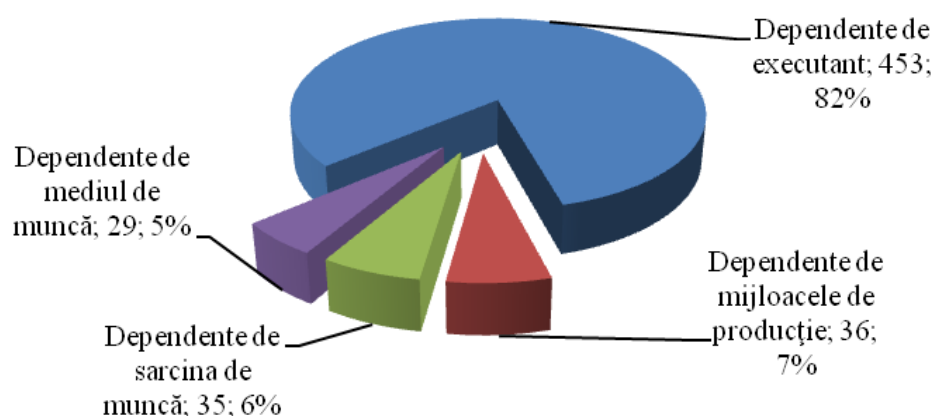
Ca măsură de prevenire a muncii nedeclarate în ramura agricolă, conform Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, la solicitarea beneficiarilor de lucrări agricole, pe parcursul anului 2021 de către inspecțiile teritoriale de muncă au fost repartizate 400 Registre de evidență a zilierilor. De la beneficiarii de lucrări agricole, la inspecțiile teritoriale de muncă au fost recepționate 758 extrase din Registrele de evidență a zilierilor, conform cărora, pe parcursul anului de raportare, au desfășurat activitate de zilier 8039 persoane.

III. Accidentele de muncă

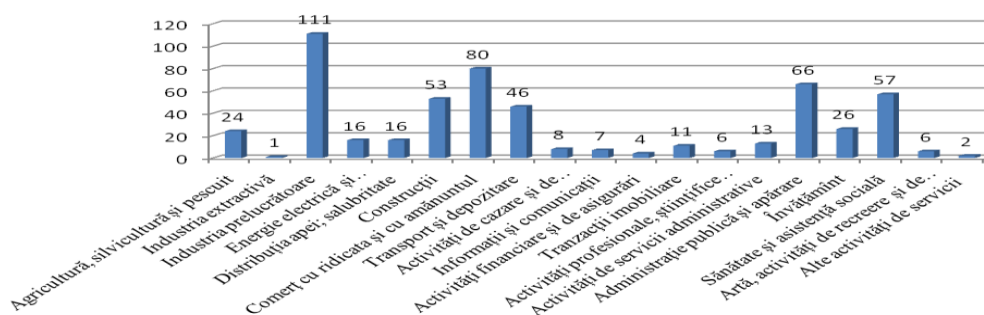
Din cauza deficiențelor de securitate, potrivit statisticilor, anual se înregistrează un număr mare de accidentați proveniți din accidente de muncă. În perioada de referință, din datele oferite de organul de statistică au fost înregistrate 553 lucrători accidentați.

Repartizarea persoanelor accidentate în muncă după cauze

Repartizarea persoanelor accidentate în muncă după activități economice

Perioada de incapacitate temporară de muncă a persoanelor accidentate constituie 16765 zile-om, determinând un indice de durată medie al incapacității temporare de muncă cauzată de accidente de muncă de 30,52 (număr de zile-om de incapacitate temporară de muncă ce-i revin unui accidentat).

Pierderile materiale, în urma accidentelor de muncă suportate de unitățile vizate în statistici, se estimează la 4324,6 mii lei, din care 50 la sută constituie plățile conform certificatelor de concediu medical, 2 la sută reprezintă plăți pentru repararea prejudiciului cauzat, 21 la sută sunt plățile indemnizațiilor unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului și 27 la sută constituie valoarea mijloacelor de producție defectate.

Numărul de persoane accidentate și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă, produse la unitățile acoperite de sondajul statistic, precum și repartizarea persoanelor accidentate în muncă pe activități, împrejurări și cauze se reprezintă în anexele nr. 13 și nr. 14 la prezentul Raport.

Conform art.222 din Codul muncii, una din direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă este asigurarea priorității vieții, integrității fizice și sănătății salariaților, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

Potrivit Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008, art.13 lit. e) din faza de cercetare, proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor de lucru, precum și de elaborare a tehnologiilor de fabricație, angajatorul este obligat să adopte soluții conforme cerințelor de securitate și sănătate în muncă, a căror aplicare va avea

ca efect eliminarea sau diminuarea riscurilor profesionale, iar în cazul evenimentelor de accidentare, conform art.13, lit.p) să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea corectă și în termeni stabiliți a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale produse în unitate, elaborarea și realizarea măsurilor de prevenire a acestora.

Cercetarea accidentelor de muncă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005.

Regulamentul în cauză obligă angajatorul să comunice imediat despre producerea accidentelor de muncă și să asigure cercetarea acestora. Regulamentul stabilește că accidentele cu incapacitate temporară de muncă pot fi cercetate de angajator, iar accidentele de muncă grave și mortale se cercetează de inspectorii de muncă. În temeiul Regulamentului, angajatorului îi revine obligația de a raporta anual organelor de statistică despre accidentele de muncă produse la unitate.

Pe parcursul anului 2021, au fost comunicate 632 evenimente de accidentare în care au suferit 669 de persoane.

De către comisiile de cercetare din cadrul întreprinderilor au fost cercetate 460 accidente cu incapacitate temporară de muncă, unde au avut de suferit 478 lucrători.

Inspectorii de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă au cercetat 172 cazuri de accidentare, inclusiv:

- 77 accidente mortale, din care 34 de muncă, 36 în afara muncii, 7 accidente nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- 74 accidente grave, din care 62 de muncă, 8 în afara muncii, 4 accidente nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- 21 accidente cu incapacitate temporară de muncă.

Repartizarea după genul de activitate a accidentelor de muncă, cercetate de inspectorii de muncă, denotă că ponderea cea mai mare revine următoarelor domenii de activitate:

- construcție – 31 accidente, din care 12 mortale și 19 grave;
- agricultură, silvicultură și pescuit – 18 accidente, din care 11 mortale și 7 grave;
- transport și depozitare – 11 accidente, din care 3 mortale și 8 grave;
- alte activități de servicii – 12 accidente, din care 5 mortale și 7 grave;
- industria prelucrătoare – 7 accidente grave;
- comerț – 5 accidente, din care 2 mortale și 3 grave;
- administrație publică și apărare – 3 accidente, din care 1 mortal și 2 grave;
- energie electrică și termică, gaze, apă caldă – 3 accidente grave.

Printre cele mai frecvente împrejurări de accidentare a salariaților la locurile de muncă este căderea executantului de la înălțime; prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcțiune, de mijloace de transport pe drumuri publice și pe teritoriul întreprinderii; căderea, prăbușirea de materiale și obiecte; căderea executantului de la același nivel; alte împrejurări. Deopotrivă, ca rezultat al cercetării accidentelor s-a stabilit că, acestea s-au produs cel mai frecvent din cauza încălcării de către executanți a normelor de securitate și sănătate în muncă, cât și din cauza sarcinii de muncă inadecvate.

Accidentele de muncă cercetate s-au produs la 19 autorități din sectorul public și 68 unități din sectorul real. Au fost accidentate grav 68 persoane, inclusiv 5 femei,

2 minori și mortal – 36 persoane (bărbați). Repartizarea după vârstă a persoanelor, care au avut de suferit în urma accidentelor de muncă denotă că:

➤ *au fost accidentate mortal:*

- 11 persoane cu vârsta de 41 – 50 ani;
- 10 persoane cu vârsta de 51 – 60 ani;
- 8 persoane cu vârsta de peste 60 ani;
- 4 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 3 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani;

➤ *au fost accidentate grav:*

- 20 persoane cu vârsta de 51 – 60 ani;
- 13 persoane cu vârsta de 41 – 50 ani;
- 13 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 12 persoane cu vârsta de peste 60 ani;
- 8 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani;
- 2 persoane cu vârsta de până la 18 ani.

Dosarele de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale, întocmite de inspectorii de muncă, au fost remise în adresa procuraturii și organelor de poliție pentru examinare sub aspect penal.

Un obstacol în cercetarea obiectivă a circumstanțelor și cauzelor în care se produc accidentele de muncă, și prin urmare un obstacol în determinarea măsurilor de prevenire a unor evenimente similare este comunicarea cu întârziere sau necomunicarea Inspectoratului de Stat al Muncii de către angajator despre producerea acestor evenimente. Pe parcursul anului 2021 au fost comunicate 13 accidente produse în anii precedenți, din care 3 accidente de muncă mortale, 1 accident mortal în afara muncii, 6 accidente de muncă grave, 3 – cu incapacitate temporară de muncă.

O dificultate aparte în procesul de cercetare o constituie accidentele produse cu persoanele aflate într-o relație de muncă nedeclarată. În asemenea situații cercetarea accidentului devine posibilă numai după dovedirea în instanța de judecată a existenței relațiilor de muncă dintre angajator și accidentat.

Repartizarea pe împrejurări și cauze a accidentelor de muncă grave și mortale, cercetate de inspectorii de muncă, se prezintă în anexa nr. 15 la prezentul Raport.

IV. Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare

Pentru sensibilizarea, informarea și consultarea celor interesați în aplicarea corectă și eficientă a legislației, precum și pentru asigurarea transparenței activității de inspecție au fost realizate acțiuni de informare a populației prin diferite mijloace mass-media. Despre activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și despre cele mai eficiente metode de aplicare a Codului muncii, a actelor normative din domeniul muncii în vigoare au fost publicate 20 articole în presa locală și au fost acordate 30 interviuri la emisiuni televizate și 13 la radioul local, 18 postări pe pagini web. Informație relevantă pentru angajatori și salariați este postată pe pagina web a Inspectoratului de Stat al Muncii în compartimentele: „Legislație”, „Control de stat”, „Informație utilă”, „Registre de evidență a zilierilor” etc.

Potrivit atribuțiilor ce-i revin, Inspectoratul de Stat al Muncii a acordat la solicitare ajutor metodologic și consultativ salariaților și angajatorilor în soluționarea diverselor probleme ce țin de aplicarea legislației muncii. În perioada raportată au beneficiat de ajutorul consultativ al Inspectoratului de Stat al Muncii și

subdiviziunilor sale structurale circa 17000 persoane.

Totodată, inspectorii de muncă au desfășurat în cadrul controlului, la solicitare, activitate de informare în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă la nivel de unitate pentru 2168 angajatori și salariați de la 235 entități.

Pentru familiarizarea cu prevederile legislației muncii în vigoare pentru tineretul studios, de către inspectorii de muncă au fost organizate seminare instructiv-consultative. La seminarele în cauză au participat 1914 tineri din 45 instituții de învățământ preuniversitar. În cadrul acestor seminare participanții au fost informați detaliat despre modalitățile de aplicare corectă a prevederilor legislației muncii.

În contextul promovării prevederilor legislației din domeniul muncii, în cadrul seminarelor și meselor rotunde, organizate de factorii de decizie din teritoriu și subdiviziunile teritoriale ale sindicatelor, colaboratorii Inspectoratului de Stat al Muncii au întreprins 207 acțiuni de informare privind modul de încadrare în muncă, perfectare a contractelor individuale de muncă, a nediscriminării în muncă, prevenirii și combaterii fenomenului „muncii nelegale”, particularitățile muncii femeilor, a persoanelor mai tinere de 18 ani, a persoanelor cu dizabilități, cu participarea a 2365 persoane cu funcție de răspundere. De asemenea, inspectorii de muncă au participat la întrunirile și ședințele de lucru, organizate de autoritățile publice locale și subdiviziunile desconcentrate în teritoriu ale autorităților publice centrale.

Inspectorii de muncă au participat la ședința online tripartită dedicată Zilei mondiale privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, desfășurată la 28 aprilie 2021, cu susținerea Organizației Internaționale a Muncii.

V. Resurse de timp consumate în activitate

Succesul activităților de inspecție este determinat de eficiența planificării și utilizării fondului timpului de muncă. În anul 2021 utilizarea fondului timpului de muncă de către inspectorii de muncă din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii se reprezintă după cum urmează.

Pentru activități de control au fost consumate 4907 zile-om, ce constituie 32 la sută din timpul de muncă total utilizat (15516 zile-om). Pentru efectuarea unui control inspectorii de muncă au utilizat 1,9 zile.

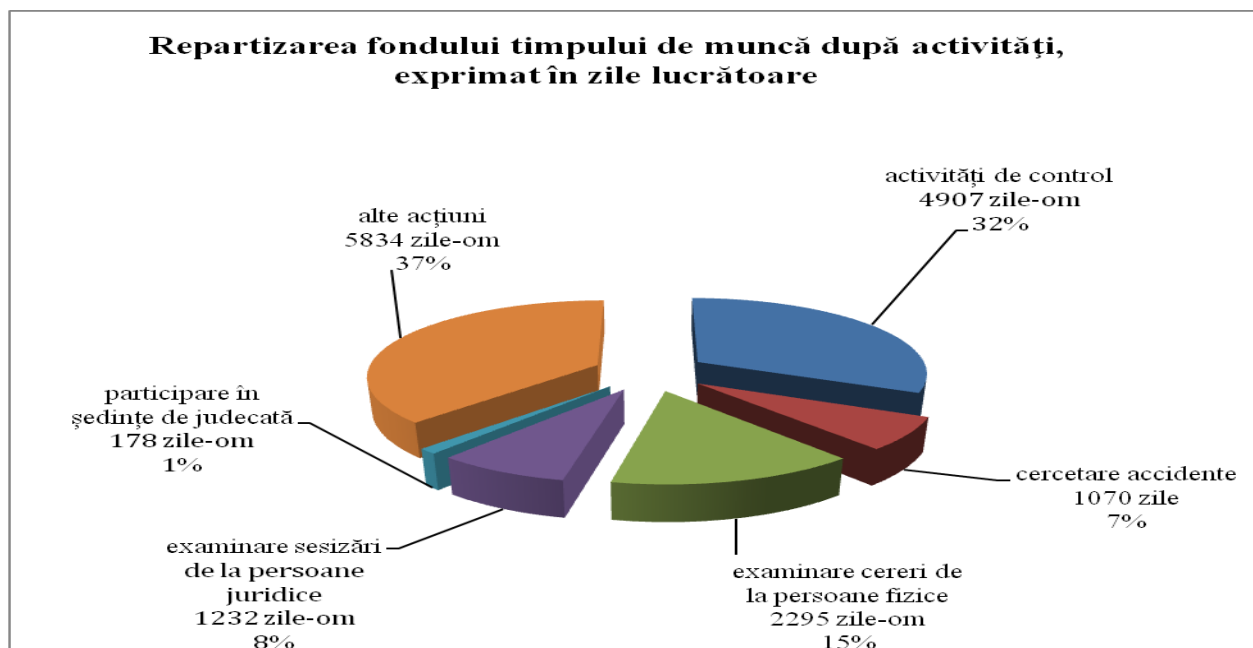
La cercetarea cazurilor de accidentare în câmpul muncii au fost consumate 1070 zile-om, ce constituie 7 la sută din timpul total utilizat.

Pentru examinarea cererilor parvenite de la persoane fizice au fost consumate 2295 zile-om sau 15 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

Pentru examinarea sesizărilor de la autorități publice și persoane juridice au fost consumate 1232 zile-om, ceea ce constituie 8 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

La ședințele de examinare a cazurilor contravenționale în instanța de judecată au fost consumate 178 zile-om, sau 1 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

Pentru alte acțiuni (deplasări de serviciu, seminare de instruire, activitatea de autoinstruire, acordarea la solicitare a consultațiilor persoanelor juridice și persoanelor fizice, întocmirea răspunsurilor la adresări și planificarea lunară a activităților de inspecție) au fost consumate 5834 zile, sau 37 la sută din fondul timpului de muncă utilizat.

VI. Consolidarea capacităților profesionale și logistice ale inspectorilor de muncă

În cadrul programului de instruire continuă a inspectorilor de muncă și în conformitate cu Programul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2021 au fost desfășurate diferite măsuri instructive.

Pentru consolidarea capacităților profesionale și operaționale, Inspectoratul de Stat al Muncii a beneficiat de un proiect-suport, oferit de Organizația Internațională a Muncii prin intermediul Centrului de instruire de la Torino, privind realizarea unui curs de instruire „Introducere în inspecția muncii pentru inspectorii muncii din Republica Moldova. Crearea unui sistem modern și eficient de inspecție a muncii în Republica Moldova”, desfășurat în 2 reprize în perioada de 7 – 11 și 14 – 18 iunie 2021, la care au participat 83 inspectorii de muncă.

Cu suportul Organizației Internaționale a Muncii la 15 iulie 2021 a fost organizată ședința tripartită privind validarea Profilului Național privind Securitatea și Sănătatea în Muncă în Republica Moldova: un instrument de diagnostic care implică o revizuire sistematică și o evaluare a situației naționale în ceea ce privește accidentele și bolile profesionale, precum și întreaga gamă de instrumente și resurse disponibile, cu participarea funcționarilor Inspectoratului de Stat al Muncii. Profilul revizuit cuprinde și o analiză a măsurilor de securitate și sănătate în muncă în timpul pandemiei COVID-19.

Referitor la implementarea în cadrul organelor abilitate cu funcții de control și al autorităților emitente de acte permissive a Standardului internațional ISO 37001:2017 „Sisteme de management anti-mită. Cerințe cu ghid de utilizare”, cu suportul proiectului Programe de Dezvoltare a Națiunilor Unite (PNUD) „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității în Republica Moldova”, în perioada 20-24 septembrie 2021, au fost desfășurate instruirii online în acest domeniu, cu participarea a 7 reprezentanți din partea Inspectoratului de Stat al Muncii.

Reprezentanți ai Inspectoratului de Stat al Muncii au participat în cadrul unor evenimente în format online, care au tangență cu domeniul de activitate:

- masa rotundă cu privire la punerea în aplicare a Setului de măsuri pentru implementarea Observațiilor finale ale Comitetului Organizației Națiunilor Unite

(ONU) pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor (CEDAW) și prioritățile ulterioare pentru realizarea acestora, organizată la 10 noiembrie de către Cancelaria de Stat în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu suportul oficiului ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR) și Entitatea Națiunilor Unite pentru egalitate de gen și abilitarea femeilor (UN Women);

- prima întrunire a Grupului pentru schimb de experiență privind implicarea diasporei cu tema „Dezvoltarea și gestionarea platformelor online de implicare a diasporei în dezvoltare”, eveniment organizat în cadrul Programului global privind valorificarea migrației pentru dezvoltarea durabilă, finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare și implementat în comun de Organizația Internațională pentru Migrație și PNUD, desfășurată la 10 noiembrie de Biroul Relații cu Diaspora al Republicii Moldova;

- evenimentul organizat la 11 noiembrie referitor la proiectul regional finanțat de către Uniunea Europeană „EU4Gender Equality: Reform Helpdesk”, care oferă asistență pentru reforme, destinat identificării problemelor egalității de gen și expunerii asupra asistenței necesare conform domeniilor de competență.

La angajare, funcționarii Inspectoratului de Stat al Muncii, ai fost instruiți în domeniul securității și sănătății în muncă.

Asigurarea logistică a inspectorilor de muncă reprezintă una din prioritățile de dezvoltare strategică al Inspectoratului de Stat al Muncii.

Încheiere

Reieșind din locul și rolul ce-i revine în sistemul de administrare a muncii, Inspectoratul de Stat al Muncii își trasează sarcinile pe viitor reieșind din realitățile actuale și evoluțiile din domeniul muncii.

Astfel, pentru termen scurt, Inspectoratului îi revin sarcinile ce rezultă din Programul anual de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii.

Aceste sarcini sunt orientate spre următoarele obiective.

- *prevenirea accidentelor de muncă și bolilor profesionale;*
- *prevenirea, diminuarea și combaterea practicii de achitare a salariilor „în plic”, a muncii ”la gri” și a „muncii la negru”;*
- *prevenirea și combaterea exploatarei muncii copiilor;*
- *participare în acțiuni de sensibilizare și conștientizare în vederea combaterii, diminuării și prevenirii infectării cu COVID – 19 în lumea muncii;*
- *alte sarcini rezultate din acte legislative.*

Pentru termen mediu, Inspectoratul și-a trasat sarcini armonizate cu Programul de activitate al Guvernului 2021-2024 ”Moldova vremurilor bune”;

Aceste sarcini ținesc următoarele obiective:

- *informarea, sesizarea și conștientizarea angajatorilor și salariaților asupra evaluării riscurilor profesionale la locurile de muncă în vederea creării locurilor de muncă sigure, nepericuloase și inofensive cu productivitate înaltă;*
- *promovarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă;*
- *susținerea consultativ-metodologică a angajatorilor și altor persoane interesate în desfășurarea activităților de securitate și sănătate în muncă într-un mod organizat, permanent și orientat spre prevenirea riscurilor profesionale și crearea imaginii favorabile unității economice care să asigure capacitate concurențială;*

- *încurajarea angajatorilor în formularea, implementarea și dezvoltarea propriilor politici de securitate și sănătate a muncii, în inițierea, crearea și dezvoltarea sistemelor moderne de management al securității și sănătății în muncă;*

- *încurajarea și susținerea consultativ-metodologică a angajatorilor pentru a asigura angajarea salariaților în conformitate cu prevederile legislației.*

Pentru perspectiva îndepărtată, Inspectoratul și-a trasat sarcini raportate la aplicarea Acordului de asociere a Republicii Moldova la UE, la realizarea Programului de Țară privind munca decentă 2021-2024, la executarea Hotărârii Guvernului nr. 477 din 28 iunie 2011 pentru aprobarea Planului de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, și la alte acte legislative și normative.

În acest context sarcinile pe termen lung urmăresc obiectivele după cum urmează:

- *implementarea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă;*

- *creșterea gradului de securitate a locurilor de muncă;*

- *diminuarea numărului de persoane accidentate în muncă;*

- *diminuarea practicilor de achitare a salariilor „în plic” și combatere a muncii nedecarate;*

- *sporirea gradului de formalizare a muncii.*

În esență, realizarea plinară a drepturilor salariaților ce decurg din raporturile de muncă și protecția lor în exercitarea funcțiilor ce le dețin – este principalul imperativ în activitatea de inspecție a muncii.

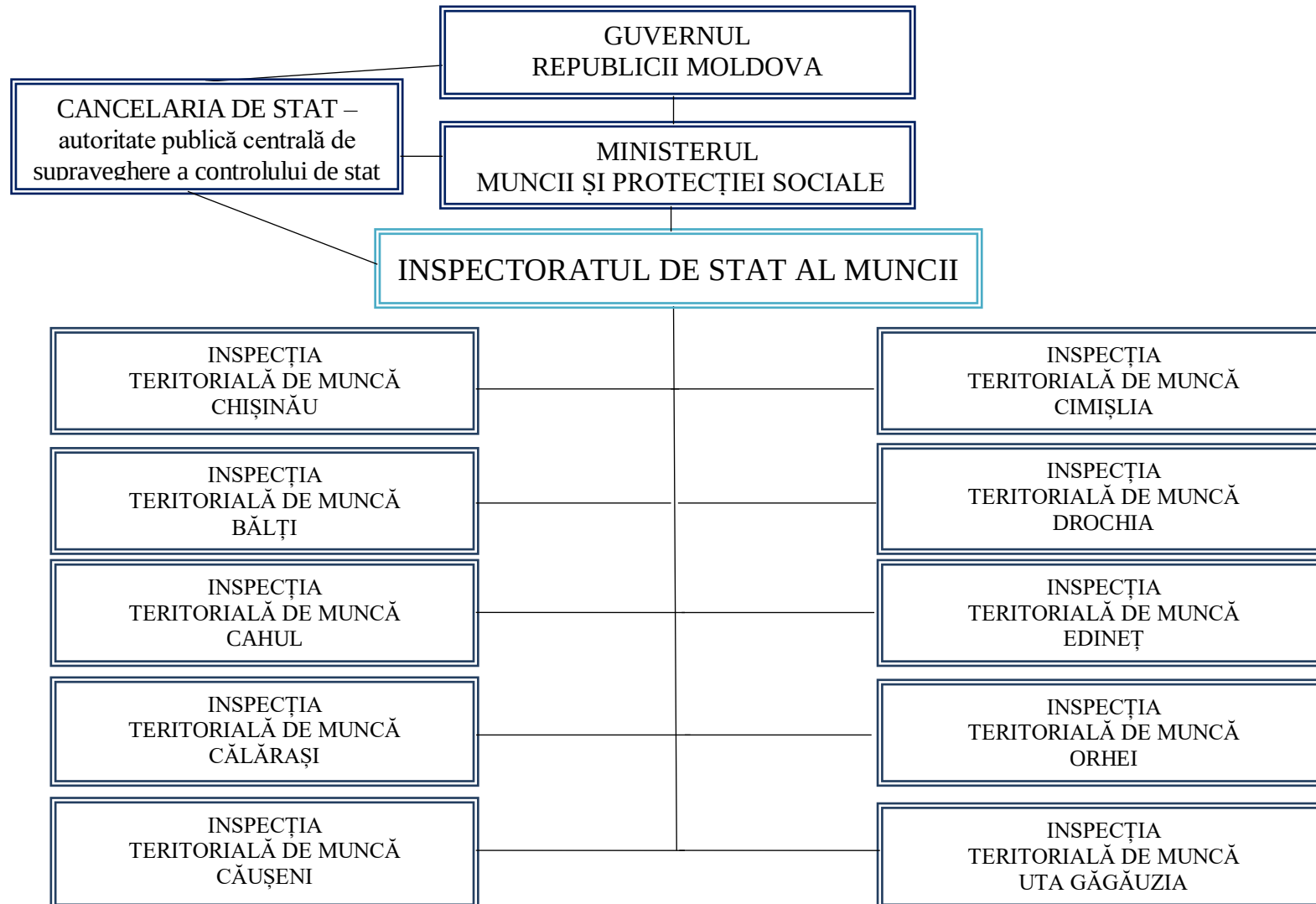
Director

al Inspectoratului de Stat al Muncii

Dumitru STĂVILĂ

Chișinău, iunie 2022

ORGANIGRAMA SISTEMULUI DE INSPECȚIE ÎN DOMENIUL RAPORTURILOR DE MUNCĂ, SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Cadrul legal aferent Inspectoratului de Stat al Muncii

Cadrul legal de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț, Geneva, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.593-XIII din 26 septembrie 1995;

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, Geneva, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1330-XIII din 26 septembrie 1997;

Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 03 mai 1996.

Acte naționale

Codul muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;

Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24 octombrie 2008;

Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;

Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii;

Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005;

Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013;

Hotărârea Guvernului nr.464 din 23 mai 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de Stat al controalelor;

Hotărârea Guvernului nr.894 din 12 septembrie 2018 Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;

Programul de activitate a Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2021.

***Cadrul legal aflat în incidența controlului
Inspectoratului de Stat al Muncii***

Acte internaționale:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;
Pactul internațional cu privire la drepturile economice sociale și culturale din 16 decembrie 1966;
Carta socială europeană revizuită;
Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova;
Directive ale Uniunii Europene.

Acte naționale:

Codul muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;
Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24 octombrie 2008;
Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;
Convenții Colective de toate nivelurile;
Contracte colective de muncă.

***Cadrul legal aflat în incidența controlului
în domeniul raporturilor de muncă***

Legea nr.1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim;
Legea salarizării, nr.847-IV din 12 februarie 2002;
Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;
Legea nr.60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;
Legea nr.22 din 23 februarie 2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;
Legea nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
Hotărârea Guvernului nr.573 din 01 august 1994 cu privire la acordarea concediilor anuale suplimentare;
Hotărârea Guvernului nr.844 din 25 decembrie 1995 cu privire la modul de stabilire, calculare și achitare a recompensei lunare pentru vechime în muncă personalului din organizațiile de construcții;
Hotărârea Guvernului nr.743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;

Hotărârea Guvernului nr.745 din 11 iunie 2002 despre aprobarea Regulamentului provizoriu privind modul de achitare proprietarilor de terenuri agricole a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, sarcină și lăuzie;

Hotărârea Guvernului nr.535 din 07 mai 2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia;

Hotărârea Guvernului nr.426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu;

Hotărârea Guvernului nr.449 din 29 aprilie 2004 despre aprobarea Nomenclatoarelor funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală sau colectivă (de brigadă) deplină, precum și a contractelor-tip cu privire la răspunderea materială deplină;

Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004 cu privire la aprobarea Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.1273 din 19 noiembrie 2004 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor sezoniere;

Hotărârea Guvernului nr.108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.1419 din 15 decembrie 2006 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de acordare și plată a concediului suplimentar pentru unele categorii de persoane;

Hotărârea Guvernului nr.435 din 23 aprilie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea unor garanții și compensații salariaților care îmbină munca cu studiile;

Hotărârea Guvernului nr.1527 din 29 decembrie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și a celor monopoliste din sectorul electroenergetic;

Hotărârea Guvernului nr.169 din 16 februarie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor din domeniul gospodăriei locativ-comunale;

Hotărârea Guvernului nr.165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real;

Hotărârea Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova;

Hotărârea Guvernului nr.98 din 04 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale;

Hotărârea Guvernului nr.550 din 09 iulie 2014 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară;

Hotărârea Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;

Hotărârea Guvernului nr.1016 din 01 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind numirea în funcție pe bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice și a Contractului-tip de management al instituției;

Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12 decembrie 2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

Hotărârea Guvernului nr.1234 din 12 decembrie 2018 privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;

Hotărârea Guvernului nr.02 din 03 ianuarie 2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1608/2003 cu privire la recunoașterea societăților internaționale de clasificare a navelor.

Hotărârea Guvernului nr.208 din 30 septembrie 2021 cu privire la aprobarea structurii Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova;

Alte acte normative din domeniul raporturilor de muncă.

<https://ism.gov.md/ro/content/%C3%AEEn-domeniul-raporturilor-de-munc%C4%83>

Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul securității și sănătății în muncă

Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008;

Legea nr.756-XIV din 24 decembrie 1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.513 din 11 august 1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.1101 din 17 octombrie 2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea indemnizației de dizabilitate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10 octombrie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

Hotărârea Guvernului nr.152 din 19 februarie 2004 cu privire la cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

Hotărârea Guvernului nr.1223 din 09 noiembrie 2004 privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar;

Hotărârea Guvernului nr.1487 din 31 decembrie 2004 cu privire la aprobarea Listei – tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare;

Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.95 din 05 februarie 2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008:

Anexa nr.1 „Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locurile de muncă și prevenirea riscurilor profesionale”;

Anexa nr.2 „Regulamentul cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitatea și sănătatea în muncă”;

Hotărârea Guvernului nr.353 din 05 mai 2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.603 din 11 august 2011 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.80 din 09 februarie 2012 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile;

Hotărârea Guvernului nr.244 din 08 aprilie 2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.324 din 30 mai 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.918 din 18 noiembrie 2013 privind Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.362 din 27 mai 2014 cu privire la aprobarea Cerințelor minime privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz;

Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de pînă la 18 ani și a Normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de pînă la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;

Hotărârea Guvernului nr.584 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de producere a unor afecțiuni dorsolombare;

Hotărârea Guvernului nr.589 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de vibrațiile mecanice;

Hotărârea Guvernului nr.819 din 01 iulie 2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor;

Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc;

Hotărârea Guvernului nr.1282 din 29 noiembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind modul de cercetare și stabilire a diagnosticului de boală (intoxicație) profesională;

Hotărârea Guvernului nr.1324 din 08 decembrie 2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind cerințele esențiale de securitate ale explozibililor de uz civil, punerea la dispoziție pe piață și controlul explozibililor de uz civil;

Hotărârea Guvernului nr.1408 din 27 decembrie 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru protecția salariatelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează.

Hotărârea Guvernului nr.506 din 05 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea ascensoarelor;

Hotărârea Guvernului nr.552 din 12 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale;

Hotărârea Guvernului nr.775 din 02 octombrie 2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă;

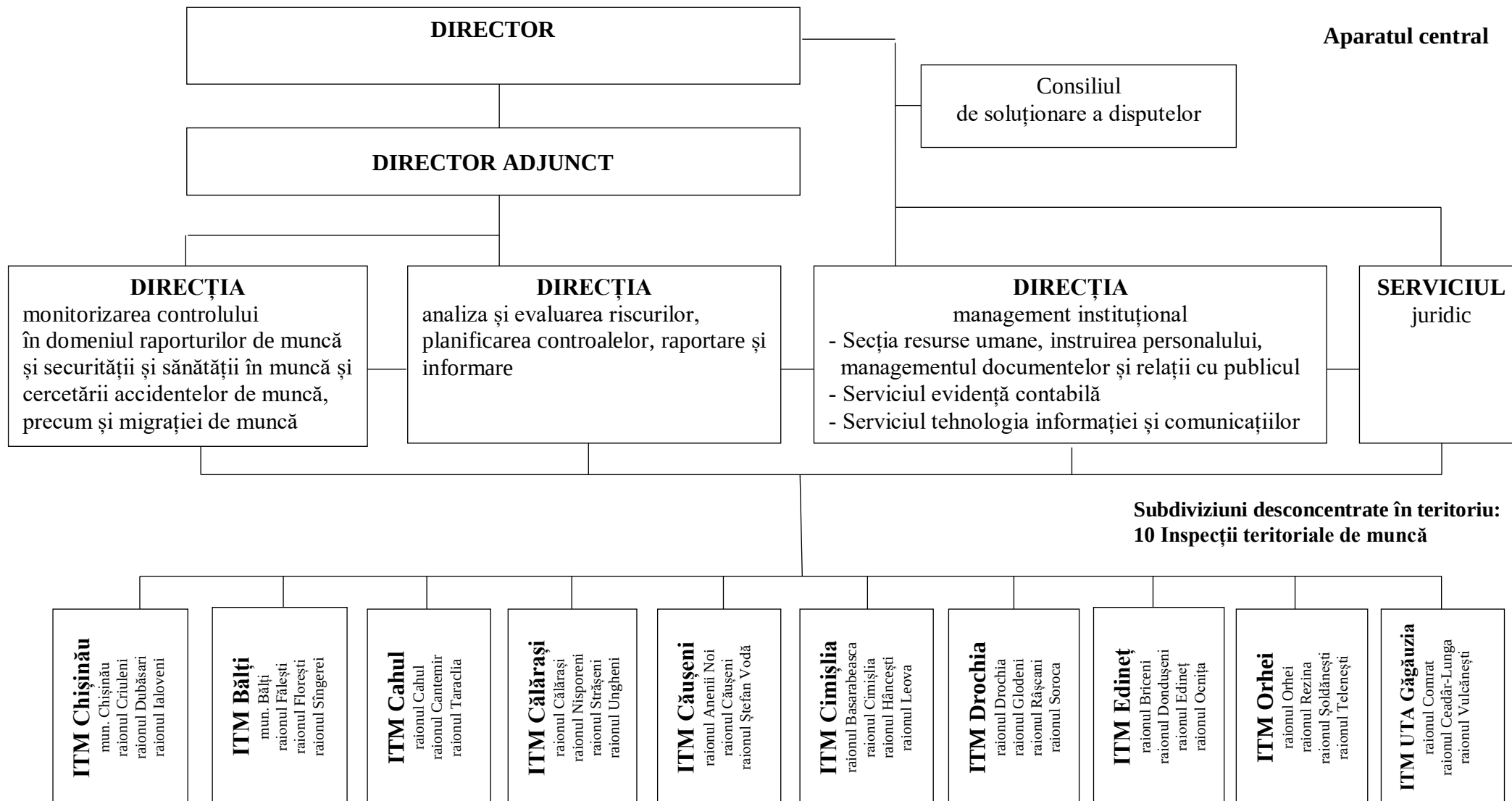
Hotărârea Guvernului nr.608 din 03 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind asigurarea securității radiologice în activități cu surse de radiație ionizantă în exteriorul incintei special amenajate;

Hotărârea Guvernului nr.151 din 07 martie 2019 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane.

Hotărârea Guvernului nr.906 din 16 decembrie 2020 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă.

Alte acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă.

ORGANIGRAMA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

**Repartizarea inspectorilor de muncă
după funcțiile publice ocupate la 31 decembrie 2021**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul total de inspectori de muncă	Funcții publice			
			de conducere		de execuție	
			din care:		din care:	
			femei	bărbați	femei	bărbați
1.	ITM Chișinău	19	-	2	4	13
2.	ITM Bălți	9	-	2	1	6
3.	ITM Cahul	5	-	1	1	3
4.	ITM Călărași	5	-	1	1	3
5.	ITM Căușeni	4	-	1	1	2
6.	ITM Cimișlia	6	-	1	-	5
7.	ITM Drochia	6	-	1	1	4
8.	ITM Edineț	7	-	1	1	5
9.	ITM Orhei	5	1	-	2	2
10.	ITM UTA Găgăuzia	2	-	1	-	1
11.	Direcția monitorizarea controlului	7	-	2	-	5
Total		75	1	13	12	49

**Repartizarea inspectorilor după atribuții de control
în domeniul raporturilor de muncă
și în domeniul securității și sănătății în muncă
la 31 decembrie 2021**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul total de inspectori de muncă	Numărul de inspectori cu atribuții de control în domeniul			
			raporturilor de muncă		securității și sănătății în muncă	
			din care:		din care:	
			femei	bărbați	femei	bărbați
1.	ITM Chișinău	19	3	7	1	8
2.	ITM Bălți	9	1	4	-	4
3.	ITM Cahul	5	1	1	-	3
4.	ITM Călărași	5	-	2	1	2
5.	ITM Căușeni	4	1	-	-	3
6.	ITM Cimișlia	6	-	3	-	3
7.	ITM Drochia	6	1	3	-	2
8.	ITM Edineț	7	1	4	-	2
9.	ITM Orhei	5	3	-	-	2
10.	ITM UTA Găgăuzia	2	-	1	-	1
11.	Direcția monitorizarea controlului	7	-	4	-	3
Total		75	11	29	2	33

Indicatori referitori

Nr. d/o	Indicatori			
1.	Numărul de controale efectuate privind respectarea legislației în domeniul	raporturilor de muncă	1640	
		securității și sănătății în muncă	795	
		complexe	70	
		total	2505	
2.	Numărul de încălcări constatate în domeniul	raporturilor de muncă	10434	
		securității și sănătății în muncă	7523	
		total	17957	
3.	Numărul de cereri de la cetățeni examinate		2025	
4.	Numărul de sesizări de la persoane juridice examinate		1105	
5.	Numărul evenimentelor de accidentare comunicate		632	
	numărul persoanelor accidentate, total		669	
	inclusiv accidente de muncă		117	
	din care:	mortale	34	
		grave	62	
		cu incapacitate temporară de muncă cercetate de către inspectorii de muncă	21	
	Numărul persoanelor, care au suferit urmare a accidentelor de muncă		135	
	din care:	mortal	36	
		grav	68	
		inclusiv accidentate grav: femei		5
		minor		2
		cu incapacitate temporară de muncă		31
		inclusiv minor		2
6.		Numărul proceselor-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare instanței de judecată		129
	inclusiv pe:	persoane fizice	39	
		persoane juridice	54	
		persoane cu funcție de răspundere	36	
7.	Numărul informațiilor parvenite de la unitățile controlate, privind îndeplinirea prescripțiilor consemnate în procesele-verbale de control		1812	
8.	Numărul persoanelor, cărora le-au fost lezate drepturile		2255	
	Numărul persoanelor repuse în drepturi		1683	

**Indicatori referitori la numărul controalelor
efectuate de către inspectorii de muncă
și cazurile de constatare a contravenției în anul 2021**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul controalelor efectuate			Numărul proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate și înaintate spre examinare instanței de judecată	
		pe subdiviziune	din care:		pe subdiviziune	în % față de numărul controalelor
			plan.	inop.		
1.	ITM Chișinău	719	494	225	27	4
2.	ITM Bălți	307	211	96	37	12
3.	ITM Cahul	152	116	36	3	2
4.	ITM Călărași	175	138	37	6	3
5.	ITM Căușeni	124	118	6	5	4
6.	ITM Cimișlia	174	150	24	1	1
7.	ITM Drochia	258	221	37	20	8
8.	ITM Edineț	325	306	19	24	7
9.	ITM Orhei	176	146	30	3	2
10.	ITM UTA Găgăuzia	94	78	16	3	3
11.	Direcția monitorizarea controlului	1	-	1	-	-
Total		2505	1978	527	129	5

Indicatorii de activitate realizați pe parcursul anului 2021, repartizați după subdiviziunile structurale

Indicatori de activitate				ITM Chișinău	ITM Bălți	ITM Cahul	ITM Călărași	ITM Căușeni	ITM Cimișlia	ITM Drochia	ITM Edineț	ITM Orhei	ITM UTA Găgăuzia	Direcția	Total
	Controale efectuate	în sectorul public	nr.	105	77	80	45	46	37	72	162	49	23	-	696
		în sectorul real	nr.	614	230	72	130	78	137	186	163	127	71	1	1809
	Încălcări consemnate	în domeniul raporturilor de muncă	nr.	1706	1005	527	416	860	868	1011	2393	1480	168	-	10434
		în domeniul securității și sănătății în muncă	nr.	3231	590	306	508	259	399	849	374	425	582	-	7523
	Informații parvenite de la unitățile controlate, vizavi de înlăturarea deficiențelor		nr.	457	218	80	134	121	119	166	281	147	87	2	1812
	Cazuri de accidentare în câmpul muncii cercetate		nr.	44	11	24	13	8	26	20	6	13	3	4	172
	Cereri de la persoane fizice examinate		nr.	1280	157	48	59	51	40	76	32	56	72	154	2025
	Sesizări de la persoane juridice examinate		nr.	325	73	12	20	27	12	36	25	21	47	507	1105
	Persoane lezate de drepturi		nr.	1239	185	32	73	162	66	101	57	77	211	52	2255
	Persoane repuse în drepturi		nr.	912	163	23	34	140	37	37	57	38	205	37	1683
Efectivul de personal la unitățile controlate	total lucrători		nr.	47766	23431	3466	6122	7490	5828	8294	7048	8288	5182	20	122935
	inclusiv:	femei	nr.	25445	11737	1573	3912	3826	2452	3678	3744	4416	3424	7	64214
		minorii	nr.	6	4	-	-	2	-	2	-	12	-	-	26
		persoane cu dizabilități	nr.	214	329	42	22	78	46	23	91	114	108	-	1067
Publicații și interviuri acordate cu tematica domeniului de activitate			nr.	17	3	2	-	9	6	-	12	13	6	13	81
Acțiuni de sensibilizare (seminare, întruniri, mese rotunde, ateliere de lucru)			nr.	85	67	7	32	94	15	22	114	41	8	2	487

**Indicatori referitori la numărul controalelor efectuate în anul 2021
și numărul de încălcări consemnate în procesele-verbale de control,
repartizate pe activități**

Nr. d/o	Activitatea economică	Controale efectuate		Încălcări constatate	
		numărul	%	numărul	%
1.	Agricultură, silvicultură și pescuit	338	13	3035	17
2.	Industria extractivă	15	0,6	133	0,7
3.	Industria prelucrătoare	197	7,9	1437	8
4.	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	24	1	106	0,6
5.	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	19	0,8	101	0,6
6.	Construcții	132	5,3	1107	6,1
7.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	496	19,8	3545	19,7
8.	Transport și depozitare	189	7,6	1434	7,9
9.	Hoteluri și restaurante	43	1,7	282	1,6
10.	Informații și telecomunicații	9	0,4	37	0,2
11.	Intermedieri financiare și asigurări	10	0,5	57	0,3
12.	Tranzacții imobiliare	1	0,1	8	0,1
13.	Activități profesionale, științifice și tehnice	9	0,4	39	0,2
14.	Activități de servicii administrative	10	0,5	72	0,4
15.	Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	214	8,5	1523	8,5
16.	Învățământ	339	13,5	2686	15
17.	Sănătate și asistență socială	137	5,5	643	3,6
18.	Activități culturale și de agrement	15	0,6	111	0,6
19.	Alte activități de servicii	308	12,3	1601	8,9
TOTAL		2505	100	17957	100

**Indicatorii referitori
la problemele abordate în cererile parvenite de la persoane fizice,
examine în anul 2021**

nr. d/o	Problemele abordate în cereri	Numărul cererilor examine	din care:			numărul de persoane			
			de la femei	de la bărbați	colective	femei		bărbați	
						total	inclusiv din mediul rural	total	inclusiv din mediul rural
1.	Neachitarea salariului, admiterea restanțelor la plata salariului	327	118	126	83	239	87	372	155
2.	Neachitarea plăților compensatorii	145	69	61	15	87	27	79	10
3.	Rețineri nereglementate din salariu	92	44	40	8	86	29	68	18
4.	Nerespectarea cuantumului minim garantat al salariului	85	37	40	8	97	14	56	11
5.	Neefectuarea achitărilor în caz de încetare a contractelor individuale de muncă	477	178	209	90	267	99	365	99
6.	Încălcarea termenilor de achitare a salariului	131	57	66	8	64	10	76	16
7.	Probleme referitoare la stabilirea salariului	11	7	3	1	10	2	3	-
8.	Neacordarea garanțiilor și compensațiilor	28	14	11	3	39	14	122	89
9.	Neachitarea indemnizației pentru concediul de odihnă	56	32	23	1	34	4	23	1
10.	Utilizarea muncii nedeclarate	119	51	61	6	53	7	72	6
11.	Demisie	24	12	12	-	12	3	12	2
12.	Concediere de personal	233	110	103	20	120	44	160	36
13.	Reducere de personal	31	13	15	3	17	8	33	9
14.	Refuz la angajare	7	5	2	-	5	-	2	-
15.	Neîncheierea contractului individual de muncă	86	49	32	5	56	29	46	22
16.	Nerespectarea timpului de muncă și de odihnă	65	30	32	3	30	11	61	23
17.	Neacordarea concediului anual de odihnă	23	10	12	1	11	2	13	6
18.	Concediul de odihnă fără acordul salariatului	1	1	-	-	1	1	-	-
19.	Neacordarea concediului paternal de îngrijire a copilului	2	1	1	-	1	1	1	1
20.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul de incapacitate temporară de muncă	3	2	1	-	2	1	1	1
21.	Neacordarea indemnizației pentru prevenirea îmbolnăvirilor (carantină)	1	1	-	-	1	1	-	-
22.	Aplicarea ilegală a sancțiunilor disciplinare față de salariat	22	12	9	1	13	4	10	-
23.	Împunerea răspunderii materiale a salariatului conform art.334 din Codul Muncii	1	1	-	-	1	-	-	-
24.	Intimidare	7	4	2	1	8	1	6	1
25.	Cazuri de accidentare	43	15	28	-	15	9	28	1
26.	Cheltuielile pentru efectuarea examenului medical sunt suportate de către salariați	1	1	-	-	1	1	-	-
27.	Alte probleme privind condițiile de muncă	4	1	3	-	1	1	3	-
Total		2025	875	892	257	1271	410	1612	507

Anexa nr. 12
la Raportul privind activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii
pentru anul 2021

**Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă
și acordurile adiționale, prezentate la inspecțiile teritoriale de muncă
în anul 2021**

Nr. d/o	Inspecțiile teritoriale de muncă (ITM)	Numărul contractelor colective de muncă și acordurilor adiționale la ele luate la evidență	Repartizarea pe activități a contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență la ITM																
			Agricultura, silvicultura, pescuit	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze și apă caldă	Distribuția apei, salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transport și depozitare	Alimentație publică și cazare	intermedieri financiare și asigurări	Activități profesionale, științifice și tehnice	Acti viități de servicii administrative	Administrație publică, asigurări sociale	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități culturale și de agrement	Alte activități de servicii
1.	ITM Chișinău	427	1	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	345	5	2	35
	din care: mun. Chișinău	338	1	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	280	3	1	34
	raionul Criuleni	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	31	2	1	1
	raionul Dubăsari	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-
	raionul Ialoveni	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	29	-	-	-
2.	ITM Bălți	71	-	-	6	4	1	-	-	2	-	-	-	-	13	35	3	7	-
	din care: mun. Bălți	51	-	-	6	4	1	-	-	2	-	-	-	-	1	28	2	7	-
	raionul Fălești	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1	1	-	-
	raionul Florești	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-
	raionul Sângerei	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-
3.	ITM Cahul	119	2	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	23	79	2	8	1
	din care: raionul Cahul	42	1	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	12	17	1	7	-
	raionul Cantemir	38	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	30	-	1	-
	raionul Taraclia	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	32	1	-	1
4.	ITM Călărași	57	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56	-	-	-
	din care: raionul Călărași	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-
	raionul Nisporeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Strășeni	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
	raionul Ungheni	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
5.	ITM Căușeni	65	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	1	1	15	44	-	-	-
	din care: raionul Anenii Noi	30	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	22	-	-	-
	raionul Căușeni	13	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	6	4	-	-	-
	raionul Ștefan Vodă	22	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	18	-	-	-
6.	ITM Cimișlia	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86	-	-	-
	din care: raionul Basarabesca	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-
	raionul Cimișlia	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	-
	raionul Hîncești	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	-	-	-
	raionul Leova	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	ITM Drochia	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	96	1	-	1
	din care: raionul Drochia	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	-	1
	raionul Glodeni	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	14	1	-	-
	raionul Rîșcani	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57	-	-	-
	raionul Soroca	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
8.	ITM Edineț	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	36	2	-	-
	din care: raionul Briceni	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	28	-	-	-
	raionul Dondușeni	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	raionul Edineț	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	5	2	-	-
	raionul Ocnița	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
9.	ITM Orhei	110	1	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	14	89	1	1	-
	din care: raionul Orhei	35	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	8	25	-	-	-
	raionul Rezina	7	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	-
	raionul Șoldănești	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-
	raionul Telenești	42	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	36	1	-	-
10	ITM UTA Găgăuzia	93	1	-	-	3	2	4	-	-	-	-	-	-	2	79	1	1	-
	din care: raionul Ceadâr-Lunga	18	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-
	raionul Comrat	64	-	-	-	2	2	4	-	-	-	-	-	-	2	53	1	-	-
	raionul Vulcănești	11	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	1	-
Total		1189	6	1	13	9	5	5	2	4	1	1	1	1	124	945	15	19	37

**Numărul de persoane accidentate și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă produse în anul 2021,
conform datelor statistice**

Activități economice	Numărul de accidentați (inclusiv mortal)	din care:		Numărul accidentaților mortal	din care:		Numărul zile-om incapacitate de muncă a accidentaților care au pierdut capacitatea de muncă de 3 zi le și mai mult (inclusiv a celor decedați)	Cheltuieli aferente accidentelor, mii lei	din care:				Indicele de durată medie a incapacității temporare de muncă pentru accidente de muncă (numărul de zile-om incapacitate temporară de muncă ce revine unui accidentat)
		femei	tineri pînă la 18 ani		femei	tineri pînă la 18 ani			plăți conform certificatelor de concediu medical	plăți pentru repararea prejudiciilor	plăți pentru indemnizațiile unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului	valoarea utilajelor și sculelor defectate, clădirilor și construcțiilor deteriorate și alte cheltuieli	
Agricultură, silvicultură și pescuit	24	2	-	8	-	-	584	69,5	52	-	17,5	-	24,33
Industria extractivă	1	-	-	-	-	-	7	0,5	0,5	-	-	-	7
Industria prelucrătoare	111	47	2	1	-	-	3658	488,5	406,4	19	63,1	-	32,95
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	16	4	-	-	-	-	620	91,7	91,7	-	-	-	38,75
Distribuția apei; salubritate	16	-	-	1	-	-	772	105,5	94,5	8	3	-	48,25
Construcții	53	2	-	7	-	-	2192	208,1	142,2	-	65,9	-	41,36
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	80	30	1	3	-	-	1873	489,2	254,6	4	9,3	221,3	23,41
Transport și depozitare	46	20	-	3	-	-	1194	851,5	177,4	-	4	670,1	25,96
Activități de cazare și de alimentație publică	8	5	-	-	-	-	377	19,6	16,6	-	3	-	47,13
Informații și comunicații	7	3	-	-	-	-	206	29,8	29,8	-	-	-	29,43
Activități financiare și de asigurări	4	1	-	-	-	-	77	20,2	20,2	-	-	-	19,25
Tranzacții imobiliare	11	2	-	1	-	-	342	27,8	27,8	-	-	-	31,09
Activități profesionale, științifice și tehnice	6	3	-	-	-	-	310	22,1	22,1	-	-	-	51,67
Activități de servicii administrative	13	2	-	1	-	-	316	53,8	28	-	25,8	-	24,31
Administrație publică și apărare	66	7	-	3	-	-	1728	1435,7	389,1	50	730,1	266,5	26,18
Învățământ	26	19	-	-	-	-	754	67	63,1	3	0,9	-	29
Sănătate și asistență socială	57	42	-	-	-	-	1652	326,3	326,3	-	-	-	28,98
Artă, activități de recreere și de agrement	6	3	-	1	-	-	73	10,9	10,9	-	-	-	12,17
Alte activități de servicii	2	-	-	1	-	-	30	6,9	6,9	-	-	-	15
TOTAL	553	192	3	30	-	-	16765	4324,6	2160,1	84	922,6	1157,9	30,32

Repartizarea pe împrejurări și cauze a persoanelor accidentate în muncă în anul 2021, conform datelor statistice

Împrejurări și cauze	Agricultură, silvicultură pescuit	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, caze, apă caldă	Distribuția apei; salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transporturi și depozitare	Activități de cazare și de alimentație publică	Informații și comunicații	Activități financiare și de asigurații	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative	Administrație publică și apărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Artă, activități de recreere și de agrement	Alte activități de servicii	Total
	1. Repartizarea accidentaților pe împrejurări:																			
Căderea accidentatului de la înălțime și de la același nivel	3	1	32	8	6	25	27	28	2	4	1	7	3	3	27	22	42	5	-	246
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	3	-	5	-	1	9	5	1	-	-	-	1	-	-	4	2	4	-	-	35
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini, utilaje, diferite obiecte etc.	12	-	52	3	6	14	37	10	5	2	2	2	2	6	11	2	2	-	1	169
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive, explozii, incendii	2	-	6	3	-	2	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	21
Contact cu curent electric	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Atac cu premeditare	-	-	-	-	1	-	1	2	-	1	-	1	-	1	11	-	2	-	-	20
Contact cu animale și insecte	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	1	-	2	1	1	9
Fenomene naturale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte împrejurări	4	-	16	1	2	1	5	2	1	-	1	-	-	2	12	-	2	-	-	49
TOTAL	24	1	111	16	16	53	80	46	8	7	4	11	6	13	66	26	57	6	2	553
	2. Repartizarea accidentaților pe cauze:																			
Dependente de executant	22	1	88	12	11	50	78	30	7	5	4	11	5	9	42	23	47	6	2	453
Dependente de mijloacele de producție	1	-	14	2	3	1	-	2	-	-	-	-	1	1	7	2	2	-	-	36
Dependente de sarcina de muncă	-	-	7	-	-	1	-	4	1	1	-	-	-	1	14	-	6	-	-	35
Dependente de mediul de muncă	1	-	2	2	2	1	2	10	-	1	-	-	-	2	3	1	2	-	-	29
TOTAL	24	1	111	16	16	53	80	46	8	7	4	11	6	13	66	26	57	6	2	553

Repartizarea accidentelor de muncă grave și mortale, pe împrejurări și cauze, cercetate de inspectorii de muncă pe parcursul anului 2021

Împrejurări și cauze	Agricultură și silvicultură	Exploatarea carierelor	Industria prelucrătoare	Energie electrică, gaze și apă	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Activități de cazare și de alimentație publică	Transporturi, depozitare și comunicații	Activități financiare	Administrație publică și apărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Alte activități de servicii comunale, sociale și personale	Angajator persoană fizică	Total
1. Repartizarea accidentelor pe împrejurări:															
Căderea executantului la același nivel	1/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	2 / -	-/-	4 / 1
Căderea executantului de la înălțime	1/1	1/-	-/-	2/-	6/7	1/-	-/-	3/-	-/-	-/-	1/-	-/-	1/1	1/-	17 / 9
Căderea, prăbușirea de materiale și obiecte	-/1	-/-	1/-	-/-	7/2	-/-	-/-	2/-	-/-	1/1	-/-	-/-	1/-	-/-	12 / 4
Proiectarea de materiale și obiecte	-/1	-/-	-/-	-/-	1/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2 / 1
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcție	4/2	-/-	5/-	-/-	-/-	1/-	1/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	1/1	1/-	14 / 3
Prinderea, lovirea sau strivirea cu scule acționate mecanic sau manual	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / 1
Prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe teritoriul întreprinderii	-/1	-/-	-/-	-/-	2/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/1	-/-	4 / 2
Prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe drumurile publice	-/-	-/-	-/-	/-	2/-	-/1	-/-	2/2	-/-	/-	-/-	-/-	1/1	-/-	5 / 4
Prinderea,lovirea sau strivirea cu obiecte și materiale transportate	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / 1
Contact cu curent electric	-/-	-/-	-/-	-/-	1/2	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / 2
Contact cu substanțe fierbinți	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / -
Explozii	-/1	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / 1
Incendii	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / -
Atac criminal	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / -
Alte împrejurări	-/2	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	- / 5
TOTAL grave	7	1	7	3	19	3	1	8	-	2	2	-	7	2	62
TOTAL mortale	11	-	-	-	12	2	-	3	-	1	-	-	5	-	34
2. Repartizarea accidentelor pe cauze:															
Dependente de executant	3/9	1/-	4/-	3/-	11/6	2/1	1/-	6/1	-/-	-/-	2/-	-/-	5/4	-/-	38/21
Dependente de mijloacele de producție	2/1	-/-	1/-	-/-	1/1	1/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	1/1	-/-	7 / 3
Dependente de sarcina de muncă	4/5	-/-	5/-	2/-	11/6	1/1	-/-	4/1	-/1	-/-	-/-	-/-	1/1	1/-	29/15
Dependente de mediul de muncă	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / -
Alte cauze	-/1	-/-	-/-	-/-	2/1	-/1	-/-	2/2	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	4 / 5

* Notă-grave/mortale